ҚУТЛУҒ АЙЁМИНГИЗ МУБОРАК, ДЎСТЛАР!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 101 (2996)
ШАНБА
1 МАЙ 1976 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Марксизм-ленинизм байроғи остида, Коммунистик партия раҳбарлигида—коммунизм қурилишида янги ғалабалар сари, олға!

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ «ЗИЛ» АВТОЗАВОДИ ИШЧИЛАРИ БИЛАН УЧРАШДИ

МОСКВА. (ТАСС) Ватанимиз автомобиль саноатининг тўнғичи — И. А. Лихачев номли Москва автомобиль заводи ҳақли равишда шон-шуҳратга сазовор бўлди. ЗИЛ заводи шонли революцион ва меҳнат биографиясига эга. Корхонада кўпгина ватанпарварлик ташаббуслари вужудга келди. Мамлакатдаги кўп коллективлар бу ташаббусларни қўллаб-қувватладилар.

ЗИЛ меҳнаткашлари Биринчи Майни меҳнат зафарлари билан кутиб олмоқдалар. Байрам арафасида шу йилнинг бошидан буён 70 мингинчи автомобиль бош конвейердан чиқарилди. Шундай кўп миқдордаги машина ғоят қисқа вақт ичида биринчи марта ишлаб чиқарилди. Завод меҳнаткашлари пландан ташқари тайёрлаган саккиз юзта юк автомобили уларнинг Биринчи Майга меҳнат туҳфасидир!

Меҳнаткашларнинг Халқаро бирдамлик байрами завод коллективи учун қўш тантана бўлди: КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев 30 апрелда завод ишчилари ҳузурига келди.

Автозаводчилар коллективи ўртоқ Л. И. Брежневни ва у билан бирга келган М. А. Суслов, А. П. Кириленко, В. В. Гришин ўртоқларни ғоят самимий кутиб олди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев мажлислар залида завод активлари билан суҳбатлашди. Леонид Ильич янги автомобилларнинг иқтисодий самарадорлиги ва техникасига доир маълумотлар билан, уларнинг жаҳон стандартларига нисбатан характеристикалари билан қизиқди. У корхона ходимларининг меҳнати, ўқиш ва дам олиши қандай ташкил этилганлигини батафсил суриштириб билди. Маҳсулотнинг сифатини яхшилаш учун фойдаланиш мумкин бўлган резервлар тўғрисида, меҳнатдаги янги методларни ишлаб чиқаришга тезроқ жорий қилиш ҳақида ишчилар активи билан маслаҳатлашди.

Йиғув цехининг мастери, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. А. Садова Леонид Ильич Брежневни илиқ, самимий сўзлар билан табриклади. У барча автозаводчилар номидан гапириб, Леонид Ильич Брежневга сиҳат-саломатлик, совет халқининг бахт-саодати йўлида, севикли Ватанимизнинг бахт-саодати йўлида, бутун жаҳонда тинчликни мустаҳкамлаш йўлидаги оғир, лекин фахрли меҳнатида катта муваффақиятлар тилади.

Л. И. Брежнев, М. А. Суслов, А. П. Кириленко, В. В. Гришин ўртоқлар цехларда бўлиб, бош конвейер билан батафсил танишдилар. Конвейерда саккиз тонналик «ЗИЛ» юк автомобилининг қисмлари йиғиштирилади. Леонид Ильич ишчиларнинг ишлаб турган жойларида тўхталиб, меҳнат, турмуш қандай ташкил этилганлиги билан қизиқади. Ўртоқ Л. И. Брежнев бош конвейер ишчиларини келаётган баҳор, меҳнат ва тинчлик байрами билан қутлаб, уларга меҳнатда муваффақиятлар, сиҳат-саломатлик тилади.

Ишчилардан ўн икки минг киши ўртоқ Л. И. Брежнев билан учрашмоқ учун йиғув цехига келди. Бу ерда заводга Октябрь революцияси орденини топширишга бағишланган тантанали митинг бўлди.

Автозаводчилар Л. И. Брежнев, М. А. Суслов, А. П. Кириленко, В. В. Гришин ўртоқларни узоқ давом этган қарсаклар билан кутиб олдилар. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, унинг ленинчи Марказий Комитети шарафига табрик хитоблари янграйди.

Митингда узоқ давом этган гулдурос қарсаклар билан кутиб олинган КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади. У ўз нутқининг охирида йилига 200 минг юк автомобиль ишлаб чиқарадиган қувватларни яратиш ишлари муваффақиятли тугалланганлиги, тўққизинчи беш йиллик план топшириқлари ва ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш ҳамда меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятлар муддатидан илгари бажарилганлиги учун И. А. Лихачев номли Москва автомобиль заводини (ЗИЛ ишлаб чиқариш бирлашмасини) Октябрь революцияси ордени билан мукофотлаш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг Фармонини ўқиб беради.

(Ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқи бугунги тонгги газеталарда босилди).

Ўртоқ Л. И. Брежнев митинг қатнашчиларининг гулдурос давомли қарсаклари остида Октябрь революцияси орденини завод байроғига қадаб қўйиб, коллективни партия Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, Совет ҳукумати номидан юксак мукофот билан самимий табриклайди.

Сўнгра бирлашма бош директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони П. Д. Бородин, бош темирчилик цехининг темирчи-қолипловчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони К. Н. Малин, комсомол аъзоси, арматура корпусининг токари Т. Борисова сўзга чиқдилар.

Митинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига якдиллик билан табрикнома қабул қилдилар. Табрикномада ЗИЛ меҳнаткашлари ўз зиммаларига янги оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилганликлари таъкидлаб ўтилади. Маҳсулотни реализация қилиш ҳажми юзасидан шу йилги планни 4,5 миллион сўм миқдорида ошириб бажариш ва топшириқдан ташқари 1200 та юк автомобили ишлаб чиқариш мўлжаллаб қўйилди.

Тонгги газеталарда

☆ КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громыко кеча Париждан Москвага қайтиб келди.

☆ Ғарбий Берлин Социалистик бирлашган партияси правлениесининг таклифига мувофиқ КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов бошчилигидаги КПСС делегацияси 1 Май тадбирларида иштирок этиш учун Ғарбий Берлинга келди.

☆ Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши Ижроия комитетининг 27—29 апрель кунлари Москвада бўлиб ўтган 75-мажлиси ҳақида ахборот эълон қилинган.

☆ КПСС XXV съезди делегатларининг ўз меҳнат коллективларига қайтганларига икки ойга яқинлашиб қолди. Бугун «Правда» газетасининг саҳифаларида уларнинг баъзилари ўзлари, ўртоқлари партия съезди тарихий қарорларини турмушга қандай жорий этаётганликлари ҳақида ҳикоя қиладилар. Съезд делегатлари билан интервьюлар «Эртанги кунга одим» сарлавҳаси остида босилган.

КЕЛАЖАК ИЖОДКОРЛАРИНИНГ БАЙРАМ МАРШИ

Тошкентда 1 Май намойиши

Биринчи Май. Бу байрам ҳамиша ўзига хос нашъунамо билан келади. Негаки 1 Май байрами баҳор байрамидир. Баҳор эса ҳамиша уйғониш ва гўзаллик демакдир.

Бу сафарги 1 Май КПСС XXV съезди тарихий қарорлари билан янада нурафшон. Биз уни юксак кўтаринкилик ва сиёсий активлик билан кутиб олмоқдамиз. Мамлакатимизнинг меҳнат календари ўнинчи беш йилликнинг дастлабки ойларини санамоқда. Янги беш йиллик эса янги ғалабалар ва янги марралар демакдир.

Ўзбекистон пойтахти бугунги байрам тонгида янада гўзалроқ бўлиб кетган. Қизил алвонлар шафақдек ловиллайди. Меҳнаткаш Тошкент ер юзидаги барча меҳнат аҳлининг қардошларча бирдамлик кунини муносиб кутиб олмоқда. Шаҳримиз меҳнаткашлари пойтахтимизнинг Бош майдонидан ўтиб борар эканлар, ўз ғалабалари ҳақида ҳикоя қиладилар. Тўққизинчи беш йиллик топшириқлари муваффақиятли бажарилди. Бу йилнинг тўрт ойлик топшириғи ҳам муддатидан илгари адо этилди. Планга қўшимча равишда ўн миллионларча сўмлик маҳсулот олинди. Меҳнат самарадорлиги ва маҳсулот сифати ошди.

Тошкент маркаси билан ишлаб чиқарилаётган 300 га яқин санъат маҳсулотлари Давлат Сифат белгисига сазовор бўлди.

Тошкент меҳнаткашлари янада яхшироқ, янада самаралироқ ишлар эканлар, бу билан улар КПСС ленинча сиёсатини, КПСС Марказий Комитетининг, Марказий Комитет Сиёсий бюросининг, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўп қиррали фаолиятини қизғин маъқуллаётганликлари ва якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганликларини билдирмоқдалар.

Бугун шаҳар меҳнаткашлари байрам колоннасидан ўтиб борар эканлар, Ленин партияси ишига содиқ эканликлари, партия белгилаган режаларни ҳаётга тадбиқ этишга қатъий азму-қарор қилганликларини изҳор этмоқдалар.

...Биринчи Май тантаналари ўтказиладиган даргоҳ —В. И. Ленин номидаги майдон. Тонг шабадаси СССР Давлат байроғини, Иттифоқдош республикалар байроқларини, қизил алвонларни ҳилпиратмоқда. Парадлар хиёбонида пролетариат доҳийлари — Маркс, Энгельс, Ленин портретлари, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоларининг портретлари турибди.

1 Май тантаналарининг қатнашчилари — илғор корхоналар, қурилиш ва ўқув юртлари коллективлари вакиллари саф тортишган.

Соат миллари ўнга яқинлашади. Ильичнинг улуғвор ҳайкали олдидаги минбарга КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар И. Г. Анисимкин, И. Р. Қурбонов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, А. А. Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Н. Маҳмудов, Э. Б. Нордман, Г. М. Орлов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, республика Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Аблуллаева, Қ. А. Аҳмедов, Г. А. Габриельянц, И. В. Марцинюк, М. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев ўртоқлар кўтариладилар.

Майдон узра Совет Иттифоқи гимни, Ўзбекистон ССР гимнининг улуғвор садолари таралади.

Майдонни бир неча минутга кичкинтойлар тўлдиришади. Улар ўзларининг бахтли болаликларига шон-шарафлар айтишади, жонажон партиямизга ўсиб келаётган авлодга кўрсатаётган улкан ғамхўрлиги учун миннатдорчилик билдирадилар.

Намойишчиларнинг тантанали юриши бошланади. Майдонга Чилонзор, Октябрь, Киров, Ҳамза ва Ленин районларининг меҳнаткашлар колоннаси кириб келади.

Колонналар олдида ССР Иттифоқининг Давлат Герби ва байроғи, иттифоқдош республикаларнинг байроқлари ҳилпирайди.

Намойишчилар алвон байроқларни, баҳор гулларини, Маркс, Энгельс, Ленин, партия ва ҳукумат раҳбарларининг портретларини кўтариб борадилар. Уларнинг қўлида 1 Май Чақириқлари ва шиорлар бор.

Шу куннинг энг жанговар, актуал шиори —«КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширамиз!» деган шиор ҳар бир коллективнинг қалбидан чуқур жой олган.

Съезд олди кунларида Тошкент корхоналари ва қурилишларида «Халқ моддий фаровонлигини ва экономикани янада юксалтириш учун ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини янада оширамиз!» деган шиор кенг қулоч ёйди.

Бугун байрам тантанаси намойишчилари орасида кундалик ижодий меҳнати билан, ўзига топширилган ишга юксак масъулият юклаб қараши билан кўпчиликка ўрнак бўлаётган кишилар жуда кўплаб топилади.

«Бир беш йилликда — икки беш йилликни бажарамиз!». — Янги йил бошида Тошкент корхоналарининг илғор ишчилари — Буолм Жўраева, Любовь Герасимова, Зинаида Лебедева, Нарзулла Маннопов, Вячеслав Романовский, Лобар Сунnатуллаева ана шундай ташаббус бошлаган эдилар.

«Беш кунлик топшириқни тўрт кунда бажарамиз!»— Исмоил Орипов, Анатолий Белик, Юрий Калабин, Виктор Капронов, Владимир Кожемякин, Шермаҳаммад Сайдалиев бошчилигидаги шаҳримиздаги илғор бригадалар ана шундай ташаббус билан чиқдилар.

Меҳнат кишиларининг ижодий ташаббускорлиги битмас-туганмас булоқдир. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланган ўнлар ташаббуси ижодкорлари орасида шаҳримизнинг машҳур меҳнаткашлари — тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси А. С. Верзилина, В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг фрезерчиси А. А. Девятова, «Ташсельмаш» заводининг йўнувчи-токари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Б. В. Ефремов, В. И. Ленин номидаги электрон-техника заводининг созловчиси А. Муҳамедов, «Малика» трикотаж фирмасининг тўқувчиси Ш. У. Холмуҳамедова кабилар бор. Ҳозирги кунда ана шу ташаббусни тўрт мингга яқин тошкентликлар қўллаб-қувватладилар.

Бугун ишлаб чиқариш коллективларининг илғорлари май олди социалистик мусобақасида авангардлик кўрсатганларидек, 1 Май колоннасининг ҳам олдинги сафларида бормоқдалар.

Майдон узра коммунистларнинг жанговар чақириғи — «Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!» деган чақириғи янги куч билан янграйди.

Бу ўлмас жанговар чақириқ, барча меҳнаткашларни жипслашишга чорловчи бу хитоб, бизнинг интернационал байроғимиздир, у марксизм-ленинизм ишига садоқатимизни ифодаловчи бизнинг қасамимиздир. Бу шиор КПСС XXV съездининг юксак минбаридан туриб, дунёдаги барча антиимпериалистик кучларни бирлаштиришга чақирувчи хитоб бўлиб янгради.

Меҳнаткашлар колонналари кўтариб ўтаётган алвонларга «Яшасин КПСС!», «Владимир Ильич Лениннинг номи ва иши асрлар оша яшайверсин» деган шиорлар ёзилган.

Минбарда турганлар илғор коллективларни, 1975 йил халқ хўжалиги планини ҳамда тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиққан коллектив вакилларини қизғин олқишлайдилар. Бундай коллективлар орасида Ўрта Осиё темирйўли, «Ташсельмаш» заводи, «Ташинжстрой» тресті, сут комбинати, марказий универмаг, «Спецэлеватормельстрой» тресті, бадиий буюмлар фабрикаси ва бошқа коллективлар бор.

Халқ хўжалиги планларининг бажарилишига Ўзбекистон ССР ва унинг пойтахти — Тошкент шаҳри меҳнаткашлари салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Ўзларининг интернационал бурчларига содиқ бўлган миришкор пахтакорларимиз беш йилликнинг якунловчи йилида об-ҳавонинг ниҳоятда ноқулай келганига қарамай, беш миллион тоннадан зиёд «оқ олтин» етиштирдилар. Бу — халқ хўжалиги планида кўзда тутилганидан 300 минг тонна кўпдир.

Тўққизинчи беш йиллик Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг якунларига кўра республикамизга КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи топширилди.

Ўзбекистон пойтахтининг ишлаб чиқариш коллективлари ўтган беш йилликнинг якунловчи йилини меҳнатда янги муваффақиятлар билан нишонладилар. Бугун улар байрам колонналарида ўтишар экан, эришган зафарлари ҳақида рапорт беришмоқда, ўз олдиларида турган янги марраларни яққол тасаввур этишмоқда.

Майдондан, минбар олдидан Фрунзе, Собир Раҳимов, Куйбишев ва Сергели районларининг меҳнаткашлари ўтиб боришяпти. Намойишчиларнинг колонналарида коммунистик меҳнат зарбдорлари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, беш йиллик пешқадамлари бор.

Минбардагилар Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ғолиблари — «Тошкенткабель» заводи, Р. Р. Шредер номли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик институти, «Узэлектромонтаж» тресті коллективларини самимий табриклайдилар.

— Совет қурувчиларига шон-шарафлар!

— Яшасин СССР халқларининг қардошларча дўстлиги! — деган шиорлар янграйди.

Халқлар дўстлиги... 1966 йил кўпчиликнинг хотирасида қолган, шаҳримизга ер ости офати ҳамла қилган ўша апрель тонгидан сўнг қайта бунёд этилган Тошкент худди ана шу дўстликнинг ҳаётбахш кучидан миннатдор бўлса арзийди. Тошкентни бутун мамлакатимиз қурди. Унинг «Россия», «Украина», «Белоруссия» кварталлари халқлар ўртасидаги энг олижаноб фазилатлар — беғараз ёрдам ва чинакам интернационализмнинг абадий рамзи бўлиб қолади.

«Биз битта аҳил оиланинг, битта улуғ Ватаннинг —Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг фарзандларимиз. — деган эди КПСС XXV съездида ўртоқ Ш. Р. Рашидов. — Халқлар ленинча дўстлиги буюк байроғи остида йўлга тушганмиз, шу йўлдан бормоқдамиз».

Вайроналар устида қад кўтарган ва ўн йил ичида мамлакатимизнинг энг гўзал шаҳарларидан бирига айланган Тошкент ана шу дўстликнинг улуғвор рамзи бўлиб қолди. Ўзбекистон пойтахтида ҳозир ҳам кенг қурилиш ишлари олиб борилмоқда.

Байрам арафасида қурувчилар тошкентликларнинг 500 оиласига янги квартираларнинг калитларини топширишди.

Ўтган беш йилликда энг юқори қаватларнигина эмас, ер ости бўшлиқларини ҳам «забт» эта бошлаган ажойиб қурувчиларимиз шаҳримизни ўз меҳнатлари, маҳоратлари ва қобилиятлари билан кўркамлаштирмоқдалар. Тошкент метроси тезкор суръатлар билан қурилмоқда. Улуғ Октябрнинг 60 йиллигигача дастлабки йўловчиларни қабул қилишга тайёрланмоқда.

Тошкент метрополитенининг ишга тушишини ҳамшаҳарларимиз сабрсизлик билан кутишяпти. Шунинг учун ҳам ҳозир майдондан ўтиб бораётган метросозларни байрам минбаридагилар айниқса қизғин табриклашмоқда.

...Бирин-кетин Парадлар хиёбонидан 1 Май колонналари ўтиб бормоқда. Қурувчилар ва тўқимачилар, «зангори кема» ижодкорлари ва самолётсозлар, тракторсозлар ва темирйўлчилар, олимлар ва педагоглар ўтишяпти.

Пойтахтимизнинг бош майдонидан Тошкент меҳнаткашлари — ўнинчи беш йилликни ва ундан кейинги беш йиллик топшириқларини бажаришга шай бўлган кишилар ўтиб боришяпти. Чунки **«...ҳар куни эрталаб ўн миллионларча кишилар ўзларининг навбатдаги, энг оддий иш кунини бошлайдилар: станокларни юргизадилар, шахталарга тушадилар, далага чиқадилар, микроскопларга тикиладилар, хисоб-китоблар ва графиклар тузишга киришадилар. Эҳтимолки, улар ўз ишларининг улуғлигини ўйламаслар. Аммо улар, айни шу кишилар партия режаларини бажариб, Совет мамлакатини тараққиётнинг янги-янги чўққиларига кўтармоқдалар. Бинобарин, биз ўз замонамизни буюк зафарлар даври деб атар эканмиз, замонамизни шундай даражага етказган кишиларга офарин айтамиз, — биз меҳнат аҳлига таҳсин ўқиймиз».**

Шодиёна байрам кунлари ўтиб кетади. Яна оддий иш кунлари бошланади. Меҳнат кишилари яна станокларни юргизадилар, далага чиқадилар, ҳисоб-китобларга киришадилар. Бундан кейин ҳам уларнинг ҳаётида меҳнат энг муҳим ва зарурий иш бўлиб қолаверади. Улар бу ишга ўз ҳаётларини бахшида этишган. Ҳар сафаргидек, халқимизнинг матонати, истеъдоди ва кундалик жасорати туфайли энг дадил орзулар, энг улуғвор планлар турмушга жорий этилаверади. Чунки дунё ижодкорининг ўзи — меҳнатдир. Чунки энг азиз, одил ва ёруғ нарсаларнинг ҳаммаси фақат ва фақат меҳнат билангина ҳаётга келади. Эҳтимол шунинг учун ҳам 1 Май Баҳор ва уйғониш байрами — меҳнат кишиларининг байрамидир.

В. ГЕРАСИМОВ.

СУРАТЛАРДА: байрам колонналарида. М. Нуриддинов фотолари.

ДЎСТЛИК ВА БАХТ БАЙРАМИ

ПУБЛИЦИСТИКА

Эркин ЮСУПОВ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ МУХБИР АЪЗОСИ

Бугун — улуғ байрам! Биринчи Май!

Халқлар дўстлигининг кучи ва қудрати заминида ўз қаддини тиклаган, улкан забардаст, гўзал Тошкентимизнинг кўчалари байроқлар, гуллар билан безатилган. Шаҳримиздаги ҳар бир муҳташам бинонинг ғиштида меҳнатсевар, азамат халқимизнинг ўз шаҳрига меҳру муҳаббати, фидокорона меҳнатининг тимсоли кўзга ташланиб турмоқда. Бу ғиштлардан шаҳримиз бошига оғир кун тушганида бизга биродарларча ёрдам қўлини чўзган рус, украин, қозоқ, грузин, озарбайжон, тожик, туркман ва бошқа республикалардан келган қурувчилар забардаст панжаларининг изи кўзга ташланмоқда.

Биз яшаётган гўзал шаҳар — Коммунистик партия ягона оилага бирлаштирган, халқлар дўстлигининг кучи ва қудрати тимсоли, бу — улкан дўстлик тарихи битилган китобнинг олтин саҳифасидир. Байрам кунларида ўз жонажон шаҳрида шаҳдам қадам ташлаб бораётган ҳар бир киши ўз шаҳрининг кун сайин ортиб бораётган гўзал жамолини кўради, мамлакатимиз халқлари дўстлигини, бутун имкониятлари, кучи ва қудратини яна ҳам кўпроқ фаҳмлайди ва кўз қорачўғидек сақлашга, мустаҳкамлашга ҳаракат қилади.

Байрам шодиёнасини шаҳар кўчаларининг безакларидагина эмас, балки ҳар бир хонадонда, ҳар бир кишининг очиқ чеҳрасида кўриш мумкин. Коммунистик партиянинг раҳбарлиги, социалистик жамиятнинг бекиёс имкониятлари, халқлар дўстлигининг кучи ва қудрати мамлакатимизнинг барча халқларига, шу жумладан ўзбек халқига битмас-туганмас бахт-саодат, фаровон турмуш келтирди, келажак истиқболининг кенг, ёрқин йўлларини очиб берди. Қайси бир хонадонга кирманг, ундан ажойиб давримиз, совет турмуш тарзимиз маҳсулини кўрасиз. Давримизнинг, совет турмуш тарзимизнинг маҳсули — бу тинч, тўқ, фаровон ҳаёт, юксак маданият, ажойиб инсонпарварлик ва олийжаноб коммунистик ахлоқ, гўзал нафосат ва дўстликдир.

Биз, аянчли ўтмишни ўз кўзимиз билан кўрмаганмиз, уни фақат китоблардангина ўқиб билганмиз. Турмушнинг машаққатли йўлларини босиб ўтган, ҳаётнинг оғирини ҳам, енгилини ҳам кўрган нуроний отахонлар, онахонлар виждонан айтингчи, халқимизнинг бу ажойиб бахтини нима билан таққосласа бўлади? Бу бахт олдин эртаклардагина бўлган, ҳозир бўлса Совет Социалистик тузуми шароитида ҳақиқатга айланган афсонанинг ўзгинаси эмасми? Шу туфайли ҳам кекса отахон ва онахонларимиз ҳар доим ёшларга ўз бахтингизнинг қадрига етинг, мамлакатимизнинг кучи ва қудрати яна ҳам ортиши, ҳаётимиз яна ҳам фаровонроқ бўлиши учун ўз куч ва имкониятларингизни аяманг, деб насиҳат қиладилар.

Кўчада байроқ ёки гулдаста кўтариб кетаётган қизчанинг чеҳрасига бир назар ташланг ва бир ўйлаб кўринг. Унинг чеҳрасидаги табассум болалик кулгуси эмас, у — бахт табассуми, давр табассуми, халқ табассумидир. У — мамлакатимиздаги барча ёшлар сингари порлоқ истиқбол йўлига чиқиб олган. Бу қизча чуқур, билим олиши, инженер, ўқитувчи, врач ёки олим бўлиши, йирик санъаткор, таниқли жамоат ва давлат арбоби бўлиши мумкин. Бунинг учун барча йўллар очиқ. Жонажон партия ва ҳукуматимиз ҳар бир ёшнинг маънавий ва жисмоний камолоти учун керак бўлган барча шароитларни яратиб берган.

Бу қизчанинг катта бахтини, порлоқ истиқболини хотин-қизларнинг ўтмишдаги аянчли аҳволи билан бир таққослаб кўринг-а. Машҳур шоира Увайсий ўзбек хотин-қизларининг ўтмишдаги қуллик ҳолатини шундай тасвирлаган эди:

Бу на гумбаз, на эшиги, туйнигидан йўқ нишон,
Неча юзлаб пок қизлар манзил айлабдур макон.
Туйнугин очиб аларнинг ҳолидан олсам хабар,
Юзларида парда тортиғлик турарлар бағри қон.

Ҳа, мамлакатимизнинг ёшлари халқаримиз топган улкан бахтни қадрлайдилар, унинг маъносини, аҳамиятини тушунадилар. Кишиларимизнинг бугунги ҳаёти порлоқ, эртанги куни эса — ундан ҳам гўзалроқдир. Совет кишилари бутун инсониятнинг авангардида бориб, тарихда биринчи бўлиб коммунизмнинг моддий-техника заминини барпо этмоқдалар. Коммунизм — бутун инсониятнинг порлоқ орзуси, бизнинг эса — эртанги кунимиздир. Ҳозирги кунда совет кишилари Коммунистик партия раҳбарлигида иқтисодий-ижтимоий муносабатлар, социалистик маданиятни юксалтириш борасида янги-янги ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Халқ хўжалигини ривожлантириш тўққизинчи беш йиллик плани бажарилиши жамиятимизнинг коммунизмга томон боришидаги улкан қадам бўлди.

Шу беш йилликда барча совет халқи сингари республикамиз меҳнаткашлари ҳам оламшумул ютуқларни қўлга киритдилар. Халқ хўжалигининг барча соҳалари бўйича ишлаб чиқариш планлари ошириб бажарилди. Она-Ватанга пландан ташқари 2 миллион 300 минг тоннадан ортиқроқ «оқ олтин» етказиб берилди. Бу мамлакатимиз хазинасига қўшилган улкан бойликдир. Шу давр ичида кишиларимизнинг турмуш фаровонлиги, маънавий бойликлари яна ҳам ортди. Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XIX съезди республика меҳнаткашлари ўтган беш йилликда қўлга киритган барча ютуқларни чуқур ва атрофлича умумлаштириб берди. КПССнинг тарихий XXV съезди совет халқи олдига янги, улуғвор вазифалар қўйди. Халқ хўжалигини ривожлантиришнинг ўнинчи беш йиллик плани бажарилиши социализмдан коммунизмга томон боришимиздаги яна бир улкан қадам бўлади. КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев ўзининг съездда қилган Ҳисобот докладида олдимизда турган улкан вазифаларни бажариш учун мамлакатимизда барча имкониятлар мавжудлигини кўрсатди.

Коммунистик партиянинг олий мақсади — халқнинг бахт-саодати, фаровон турмуш, юксак маънавий камолотидир. Тинчликни ҳимоя қилиш, социалистик ишлаб чиқариш муносабатларининг бекиёс имкониятларидан кенг фойдаланиш, халқлар дўстлигини яна ҳам мустаҳкамлаш, кишиларни коммунистик руҳда тарбиялашни янада юксак босқичга кўтариш учун олиб борилаётган кураш ҳам ана шу мақсадга қаратилгандир. Мамлакатимиздаги барча миллатлар халқларнинг вакиллари дўстона оилада, қўлни-қўлга бериб Коммунистик партия раҳбарлигида олға қараб бориш келгусида ҳам қўлга киритишимиз лозим бўлган ютуқларининг негизидир.

Ҳозир империализм идеологлари, майда буржуа мафкураси ботқоғига ботиб қолган маочилар КПССнинг ички ва ташқи сиёсатини қоралашга, мамлакатимиздаги социалистик қурилиш тарихини камситишга, СССР халқлари ўртасига раҳна солишга ўринмоқдалар. Лекин улар ҳеч қачон ўз мақсадларига етиша олмайдилар. Халқимизда «ит ҳуради, карвон ўтади», деган мақол бор. Улар қанчалик вайсамасинлар, совет халқи КПСС раҳбарлигида улуғ Ленин кўрсатган йўлдан ғолибона бораверади...

Бугун баҳор, бахт, бирдамлик байрами! Биринчи Май ҳар доим ҳам ана шундай бўлиб қолсин!

● Сўз—КПСС XXV съезди делегатига

ДАВР МАЗМУНИ

А. АБДУҚОДИРОВ,
«ТАШИНЖСТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ БОШҚАРУВЧИСИ

Биз бугун қураётган осмонўпар бинолар амалга оширилаётган улкан бунёдкорлик ишларида бахтиёр давримизнинг улуғвор мазмуни мужассамланган. Шунинг учун ҳам биз қандай иш бажармайлик, келажакни ўйлаб, халқимиз манфаатлари асосида иш тутамиз. Мамлакатимиз тараққиётининг ёрқин йўллари белгилаб берилган КПСС XXV съездида ҳам келгусида аҳоли турмуш шароитини янада яхшилаш, шаҳарлар хўжалигини ва ободончилик даражасини ривожлантириш масалаларига катта аҳамият берилди.

Трестимиз коллективи бажараётган бунёдкорлик ишларида ҳам партия XXV съездида айтиб ўтилганидек, аҳоли турмуш шароитларини янада яхшилаш, шаҳарни ободонлаштириш ишларини ривожлантиришдек улкан вазифалар акс этган.

Тўққизинчи беш йилликда қурувчиларимиз қўли билан пойтахтимизда 285 километр магистрал инженерлик ер ости коммуникациялари бунёд этилди. Булар шаҳримизда канализация тармоқлари, иситиш трассалари, телефон ва бошқа тармоқларни ривожлантириш имконини берди. Шаҳримиз хўжалиги ва ободончилиги учун зарур бўлган бундай тармоқлар қурилишини тезлаштиришни ўзининг фахрли бурчи деб билган қурувчиларимиз тўққизинчи беш йиллик ва унинг сўнгги йилида ғоят самарали меҳнат қилдилар. Мусобақани ҳар томонлама авж олдириш, ишлаб чиқаришда илғор иш усулларини қўллаш, тежамкорлик ва меҳнат унумдорлигини юксалтириш учун олиб борилган кураш ўз самарасини берди. Коллективимиз беш йиллик планни 4 декабрда бажариб, йил охиригача пландан ташқари бир миллион сўмлик бунёдкорлик ишларини амалга оширдилар. Меҳнат унумдорлигини ўстириш топшириғи эса 1974 йилнинг шу даврига нисбатан 8 процент ортиқ бўлди.

Трестимиз бунёдкорлари 1975 йил планларини 111,5 процент адо этиб, топшириқдан ташқари 1,6 миллион сўмлик иш бажардилар. Бунинг учун коллективимиз Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиби деб топилиб КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланди.

Юксак мукофотдан руҳланган коллективимиз қурувчилари ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида ҳам социалистик мусобақани кенг авж олдириб юбордилар. Кўпгина коллективлар «Бир беш йилликда — икки беш йиллик», «Беш кунлик план — тўрт кунда» шиори билан ташаббус бошлаган илғорларни қўллаб-қувватлашди.

Партиямиз XXV съездида шаҳар районлари ва жамоат марказларини ободонлаштириш масалаларига ҳам катта аҳамият берилди. Мен тошкентлик қурувчилар вакили сифатида партиямиз съездида иштирок этарканман, съездда қабул қилинаётган қарорларни трестимиз коллективи ўртасида кенг муҳокама қилиш ва уларни амалга ошириш юзасидан конкрет тадбирлар белгилаш ҳақида ўйлардим. Съезддан қайтиб келганимдан кейин трестимиз коллективига мен коммунистлар анжумани ҳақидаги таассуротларимни гапириб бердим. Коллективимиз 1976 йил планларини муддатидан илгари бажариш учун оширилган мажбуриятлар олиб, бутун куч ва имкониятларни сифат ва самарадорликни оширишга қаратишга аҳд қилди.

Қурувчиларимиз 1976 йил тўрт ойлик планини муддатидан бир ҳафта илгари бажариш билан 1 Май байрамини муносиб кутиб олдилар. Трестимиз бунёдкорлари бундан буён ҳам шаҳарда ер ости коммуникациялари, водопровод, канализация тармоқлари ва шаҳар йўллари қурилиши, шунингдек ободонлаштириш бўйича катта программадаги ишларни амалга оширишда сифат ва самарадорликка катта аҳамият берадилар. Чунки давримиз барчадан юксак унум билан сифатли иш бажаришни тақозо этмоқда.

● Коммунист ўйлари

ИШЧИ — ФАХРЛИ КАСБ

Буолма ЖЎРАЕВА,
МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ ЙИГИРУВЧИСИ, СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ, ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ АЪЗОСИ

Корхонамизда ишчи касбини шарафлаш туфайли эл-юртда ном қозонаётган кишилар жуда кўп. Улар доимо изланишда, бўлиб ишлаб чиқаришнинг янги-янги резервларни қидириб топмоқдалар, барчага ўрнак бўлмоқдалар. Л. Казанцева, Е. Губина, М. Йўлдошева сингари ўнлаб меҳнат зарбдорлари ишлаб чиқариш новаторлари элга танилдилар.

Ўнинчи беш йилликнинг тўнғич йили дастлабки тўрт ойи ҳам ўтди. КПСС XXV съезди белгилаб берган улкан режаларни амалга ошириш учун астойдил курашаётган коллективимиз ой сайин қувончли ютуқларни қўлга киритмоқда. Мен ўзим эса зиммамга олган шахсий мажбуриятимни бажариш йўлида фидокорона ишлашга ҳаракат қиляпман. Ярим йиллик топшириқни 27 мартда адо этдим. Сменадошларим Любовь Герасимова, Валентина Костирина эришаётган ютуқлар ҳаммамизни қувонтиради.

Бизнинг иккинчи йигирув фабрикамизда йигирув машиналарига ўз вақтида қараш, уларни тозалаб туриш, тез улаш маҳоратини эгаллаш меҳнат унумдорлигини оширишнинг муҳим гарови ҳисобланади. Шундай қилгандагина тўрт-тўрт ярим секундда уланадиган ипни икки-икки ярим секундда улаш мумкин. Бунда коммунист, мастер ёрдамчиси Қобилжон Ҳасановнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор.

Мен ҳозир 2 минг 400 урчуқни бошқаряпман. Бундан бир ярим-икки йил илгари комбинатимизга ишга келган комсомол-ёшлардан Мавлуда Эргашева 2400 урчуқни, Анорхон Бобожонова ва Мариям Бўриқуловалар эса 2 мингтадан урчуқни моҳирлик билан бошқаришяпти. Бу шуни кўрсатадики, комбинатимизда иш жараёнларини қисқа вақт ичидаёқ ўрганиб олиш мумкин экан.

Мана, яқинда ёшлар ўрта мактабларни битириб чиқишади. Уларнинг кўпчилиги ҳеч иккиланмай корхонамизга келишганларда нур устига аъло нур бўлар эди. Улар учун комбинатимизда барча шарт-шароит муҳайё этилган.

Баҳор байрами — 1 Майни барча ишчилар қатори мен ҳам муносиб меҳнат ютуқлари билан кутиб олганимдан шодман. Шу кунларда сменадошларим билан москваликларнинг узлуксиз бригада ташаббуси асосида иш юритяпмиз. Тўқиладиган ипнинг аъло сифатли бўлиши, энг аввало, калава тайёрловчиларга боғлиқ. Чунки калава қанча пишиқ бўлса, ип ҳам мустаҳкам бўлади. Биз йигирувчилар эса, сифат ва самарадорлик беш йиллигида янада улкан муваффақиятларни қўлга киритиш учун астойдил меҳнат қилаверамиз.

Ўзбекистон ССР ва республика Компартияси 50 йиллиги номли тикувчилик бирлашмаси чеварлари 1 Май байрамини катта ютуқлар билан кутиб олдилар. Мана бу фотолавҳада сиз корхона 2-цехининг бир группа пешқадам ёш чеварларидан (чапдан-ўнгга) Н. Исаева, Ф. Иброҳимова, Н. Икромова, М. Ғуломова, Р. Гимранова ва Р. Эргашеваларни кўриб турибсиз. Улар қўлидан чиқаётган ранг-баранг либослар бежиримлиги билан кўпчиликни мамнун этяпти. Ана шунинг учун ҳам уларнинг бугунги байрам кайфиятлари ўзгача.

М. Нуриддинов фотолари.

ТОШКЕНТ —ЖАҲОНГА

20 мамлакатга

Экскаватор заводи коллективи буюртмаларни ўз вақтида жўнатиб мижозлар ишончини шараф билан оқламоқда.

Тошкент экскаваторларини кўпгина чет мамлакатларда ҳам учратиш мумкин. Жумладан, Чехословакия, Куба, Венгрия, Польша, Руминия, Болгария каби 20 га яқин чет мамлакатларга ҳар йили кўплаб экскаваторлар жўнатиляпти.

Май арафасида экскаваторсозлар болгар дўстларимизга бешта экскаватор жўнатдилар. Корхонада апрель ойи экспорт плани муддатидан аввал адо этилди.

Тошкентдаги 1-уйсозлик комбинати азамат коллективи жонажон шаҳримизда бунёд этилаётган катта кўламдаги қурилишга ўз ҳиссасини қўшаяпти. Комбинат уйсозлари КПСС XXV съезди тарихий қарорларини ҳаётга изчиллик билан жорий этиб, қурилиш ишларини янада жадаллаштириш, объектларни муддатидан илгари топшириш борасида фидокорлик билан меҳнат қилаяпти. Мана бу фотолавҳада улуғ байрамга муносиб тўёналар билан келган коммунистик меҳнат бригадаси бошлиғи, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати коммунист Исмоил Орипов билан ана шу бригаданинг аъзоси Анас Зокиров акс этганлар.

ҚЎШ ҚУВОНЧ

Совет турмуш тарзи

Корхонада Маҳкамовлар оиласини билмайдиган киши йўқ. Ишчизодалар ҳақида гап боргудек бўлса, «Ташкенткабель» заводида бу хонадонни биринчилар қаторида тилга олишади. Бу хонадондан заводда саккиз киши меҳнат қилади.

Оила бошлиғи Рихсивой ака Маҳкамов роппа-роса 35 йил муқаддам электрикка шогирд тушиб заводда ўз меҳнат фаолиятини бошлаган эди. Ана шу йиллар мобайнида Рихсивой ака оддий шогирдликдан турли касбларни эгаллаб, тажрибали ишчи сифатида ҳамкасбларининг эътиборини қозонди. Ишчилар уни бир неча марта район Советининг депутати қилиб сайлашди. У бу ишончни шараф билан оқламоқда. Кўп йиллардан буён Рихсивой ака завод директорининг ўринбосари сифатида жон куйдириб ишлаб келяпти.

Бу бахтли хонадон аъзолари яқинда Р. Маҳкамов умр йўлдоши — Насиба опанинг заводда иш бошлаганига 15 йил тўлганлигини нишонлашди.

Яхши фарзанд ота-она изидан боради, деган ҳикмат бор халқимизда. Чиндан ҳам бу ҳикмат гўё ана шу оилага атаб айтилгандек. Рихсивой аканинг Тоҳир, Зоҳид, Зоиржон, Лола каби ўғил-қизлари, келини Моҳиралар ҳам ота изидан бориб, турли йиллардан буён заводда ишлаб келяптилар. Улар ўз ўқиш, келажак режаларини ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда бирга олиб боряптилар.

Бу оилада ҳар йили баҳор ва ёшлик байрами — Биринчи Майни қувончли воқеалар билан кутиб олиш одат тусига кириб қолган. Ўтган йили бу шодиёнани хонадон аъзоларидан Зоҳид Маҳкамов политехника институти кабель бўлимини, Моҳира Маҳкамова эса АСУП бўлимини аъло ва яхши баҳоларда тугатиш билан кутиб олишган эди. Бу йилги байрам арафасида эса Зоҳиднинг қишлоқ хўжалигида муҳим аҳамиятга эга бўлган ҳаво электр линияларини ер ости кабеллари билан алмаштириш тўғрисидаги таклифи мутахассислар томонидан якдиллик билан маъқуллангани ҳақидаги хушхабар хонадон аъзоларининг эмас, ҳатто завод коллективининг ҳам қувончига-қувонч қўшиб юборди.

Ҳар бир байрам ёки тўйига муносиб совға билан бориш халқимизнинг эзгу, азалий одати. Ишчизодалар оиласининг кенжатойи Зоир эса бу тинчлик ва бахт байрамини электр механика техникумини аъло баҳоларда тугатиш билан кутиб олди.

КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини ўзларининг жанговар иш программалари деб қабул қилишган кабелсозлар тўрт ойлик план топшириқларини барча кўрсаткичлар бўйича шараф билан бажаришди. Белгиланганига қўшимча, уч юз минг сўмликдан ортиқ сифатли кабель маҳсулотлари реализация қилинди.

Завод коллективи ўтган беш йилликда ҳам фидокорона меҳнат қилган эди. Шу даврда пландан ташқари 10 миллион сўмликдан ошиқ кабель маҳсулотлари тайёрланди. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 25 процентга ўсди.

Турдош корхоналар ўртасидаги меҳнат беллашувидаги ана шу улкан муваффақиятлари учун завод коллективига байрам арафасида КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи ва диплом топширилди. Кабелсозларнинг бу чексиз қувончларида ҳам Маҳкамовлар оиласи аъзоларининг муносиб ҳиссаси бор.

К. ҲАМРОЕВ.

● Тошкент маҳсулотлари—чет элда

БУРЧГА САДОҚАТ

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига кирувчи социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари, Покистон, Уганда, Ҳиндистон, Туркия, Греция каби мамлакатларда республикамиз тўқимачилик саноатининг етакчи корхонаси «Таштекстильмаш» маркаси қўйилган машиналар ишлаб турибди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва ҳукуматимизнинг халқаро ҳамкорликни мустаҳкамлаш, ривожланаётган чет эл мамлакатларига иқтисодий ёрдам кўрсатиш соҳасида олиб бораётган ташқи сиёсатига қатъий амал қилаётган завод коллективи меҳнат ва шодлик, бутун дунё халқларининг дўстлик ва биродарлик байрами 1 Майни катта зафарлар билан кутиб олдилар. Ишчилар, техник ва инженерларнинг шижоат кўрсатиб ишлашлари туфайли Болгария Халқ Республикаси, Покистон, Индонезия, Куба мамлакатларидан олинган буюртмалар муддатидан олдин бажарилди.

Завод коллективи чет эл мамлакатларига фақат машиналар етказиб бераётгани йўқ. Инженерлар, созловчилар, шеф-монтёрлар ушбу мамлакатларга бориб, маҳаллий ишчиларга янги машиналарни монтаж қилиш, уларни жорий ва капитал ремонтдан чиқариш сирларини ўргатмоқдалар. Шу йилнинг ўтган мутахассисларнинг ҳам эътиборини тортиб келяпти. Бунга албатта, корхона коллективининг тинимсиз изланиши, масъулият билан ишлаши туфайли эришиляпти. Байрам олди суҳбатимиздаги мавзу халқларнинг ҳамкорлиги ҳақида бўлди. Мана даврамиз қатнашчиларининг бу ҳақдаги фикрлари.

тўрт ойи мобайнида Болгариянинг Марица комбинатида 6 та рослаш машинаси созлаб ишга туширилди. Бу ишлар заводнинг Григорий Роз бошлиқ мутахассислар группаси бошчилигида бажарилди.

«ПК-100», «П-66-5М3» йигирув, «Р-260-3», «Р-192-3» рослаш машиналари чидамлилиги унумли ишлаши, қулайлиги билан мамлакатимиздагина эмас, чет эллардаги

Филипп ЗАТОРСКИЙ — экспорт бўйича завод бош инженерининг ўринбосари:

— Ҳозир Покистонда Совет мамлакати техникаси билан тўла жиҳозланган 11 та йигирув фабрикаси ишлаб турибди. Уларнинг ҳаммасида бизнинг машиналаримиз ҳам борлиги фақат заводимиз ишчиларинигина эмас, балки бутун республикамиз меҳнаткашларини фахрлантиради.

Мен бу мамлакатда уч йил ишладим. Машиналарни созлаш давомида маҳаллий ишчиларга ўз тажрибам, билимимни пухта ўргатишга ҳаракат қилдим. Ривожланаётган мамлакатлар халқларига ёрдам кўрсатиш, уларга тараққиёт йўлига чиқиб олишларига ҳар томонлама кўмаклашиш совет халқининг олийжаноб хислатидир. Биз ана шу муқаддас анъанани давом эттираётганимиздан хурсандмиз.

Мутахассисларимиз чет мамлакатларда бўлганларида фақат машиналарни монтаж қилиш билан чегараланиб қолаётганлари йўқ. Улар техникларга йигирув ва рослаш машиналарининг ўзига хос хусусиятлари, созлаш ва уларни қандай ишлатиш кераклиги ҳақида батафсил маълумот беришмоқда. Қисқа қилиб айтганда, заводимиз коллективи ўзининг интернационал бурчини шараф билан уддаламоқда.

Сурьат АКРОМХЎЖАЕВ — шеф-монтёр:

— Бу сафар байрамни Тошкентда ўтказаман. Ўтган иккитасини Покистон ва Индонезияда кутиб олган эдим. Май байрами ҳамма ерда бир хил — халқлар дўстлиги, биродарлик ва тинчлик байрами сифатида тантана қилинади. Шундай экан, бугун шу муқаддас ҳамкорлик ҳақида ўз фикрларимни баён қилмоқчиман.

Заводимиз ишчилари Покистоннинг Ҳайдаробод ва Карочи шаҳарларидаги йигирув фабрикаларида 30 та «П-66-5М3» йигирув, 8 та «Р-260-3» маркали рослаш машиналарини созлаб ишга туширдилар. Бунинг икки томони бор. Биринчидан, заводимизда тайёрланаётган машиналар самарали ишлаши, пухталиги билан республикамиз шуҳратини чет элларга машҳур қилмоқда. Иккинчидан, коллективимиз ривожланаётган мамлакатлардан олинаётган буюртмаларни муддатидан олдин бажариб, улар халқ хўжалигининг тараққий этишига бевосита ёрдам кўрсатмоқда.

Машиналаримизга бўлган талаб жуда катта. Ҳар йили корхонада тайёрланаётган йигирув ва рослаш машиналарининг 30—40 проценти экспорт қилинаётганлиги бунинг далилидир. Биз бундан буён ҳам жаҳон халқларининг ҳамкорлигини мустаҳкамлаш учун лозим бўлган барча тадбирларни амалга ошираверамиз.

Алексей ШАБАНОВ — шеф-монтёр:

— Ўзаро иқтисодий ёрдам халқларни бир-бирига яқинлаштириб, уларнинг тараққий этишига кенг йўл очиб бермоқда. Куба, Чехословакия, Польшада бўлганимда бунга тўла ишонч ҳосил қилганман. Бу мамлакатларнинг ишчилари бизни самимий кутиб олишди. Монтаж ишларини тез ва соз тугаллашимиз учун барча шароитни яратиб бердилар.

Бизнинг йигирув ва рослаш машиналаримиз бу ерлардаги фабрикаларда аввал фойдаланилган машиналардан икки марта унумли. Бунинг устига қулай ва чидамли.

Бугун ишчиларимиздан бир группаси Карочи, яна бир группаси эса Прага шаҳрида байрам қилгани кўчаларга чиқишади. Бу шуни кўрсатиб турибдики, корхонамиз коллективи халқлар дўстлигини мустаҳкамлаш йўлида ҳам самарали меҳнат қилмоқда.

М. ОТАХОНОВ.

Оловкорлар ютуғи

«Ташгаз» ишлаб чиқариш бошқармаси коллективи меҳнаткашларнинг Халқаро байрами 1 Майга муносиб меҳнат совғалари тайёрлашга интилиб, 27 апрелда аҳолига газ реализация қилиш, турар жойларни газлаштириш, қурилиш-монтаж ишларини амалга ошириш ва капитал маблағларни ўзлаштириш бўйича тўрт ойлик топшириқни муваффақиятли бажарганди. Оловкорлар байрам шарафига меҳнат суръатини янада жадаллаштириб, апрель ойининг қолган кунларида ҳам юксак унумли меҳнат қилдилар. Бу вақт мобайнида улар тўрт ойлик планга қўшимча 15 миллион кубометр табиий газ, 120 тонна суюлтирилган газ реализация қилдилар ва 200 квартирани газлаштирдилар. Бошқарма эришган бу муваффақият коллективда ўзаро социалистик мусобақа яхши йўлга қўйилганлиги, меҳнат илмий ташкил этилганлиги натижаси бўлди. Бу ерда айниқса бригадада ва участкалараро мусобақа намунали йўлга қўйилган. Унга ҳар ойда ва кварталда якун ясалади. Илғорлар моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантирилади. Бу тадбирлар ўз навбатида коллективга олдинга қўйилган вазифаларни муддатидан илгари бажаришга имкон бермоқда.

Ҳикмат—бир ҳовуч олтин

БИРОДАРЛИК ҲАҚИДА

Шубҳа йўқки, ҳаётда ҳар кимнинг самимий бир дўстга эҳтиёжи бордир, ҳақиқий бир дўстдан маҳрумлик —буюк бир толеъсизликдир, чунки яхши дўстлар ҳаётнинг энг қимматли раҳбарларидир. Оила, ота-она ва болалар муҳаббати ўзига хос абадий бир лаззат бўлса ҳам, ҳолисона боғланган дўстликда бошқа хил латофат ва жиддийлик бордир. Жаҳоннинг лаззати —содиқ дўстлар билан суҳбатлашишдан иборатдир.

Самимий дўстликка лойиқ кишиларни диққат ва эътибор билан танлаб олиш лозимдир. Самимий дўст табиатимиз камчиликларини битиради, маразларини даволайди, виждонимизни поклайди.

Ҳақиқий бир дўстга эга бўлганимиздан кейин, биринчи вазифамиз унга ҳурмат ва самимиятдир. Агар баъзи бир дўстларимизнинг қилган ишларидан норози бўлсак, уни мулойим ва яхши сўзлар билан билдирайлик, қўпол сўз сўзласак, у заҳарли сўз дўстнинг кўнглига бир ўқ каби санчилиб, унинг дўстлиги ўша онда йўқ бўлиши мумкиндир.

Байт:

Хирад аҳли қўпол сўз бирла қилмас
дўстни бегона,
Мулойим сўз билан бегоналарни ошно
айлар.

АХЛОҚИЙ ТАРБИЯ

Ҳаётда муваффақият қозониш учун фақат жисм ва фикр тарбиясигина кифоя қилмайди, ахлоқни ҳам тарбия қилиш лозимдир. Ахлоқий тарбиянинг ғояси инсонларнинг ахлоқан мукаммал ҳолда бўлишларини таъмин этишдир. Тарбиянинг бу қисми жуда катта аҳамиятга эгадир. Чунки инсондаги қобилиятларнинг энг мукаммали—феъл ва ҳаракат қобилиятидир. Агар жисмоний ва ақлий тарбия ахлоқий тарбия билан ҳамроҳ бўлмаса, буюк бир фойда таъмин этилмайди. Бадан кучқувватини ва зеҳн ўткирлигини ёмонлик йўлига сарф қилишга тўсқинлик қилувчи нарса гўзал хулқ-атвордир. Шунинг учун фарзандларимизда соғлом бир гавда, тўғри фикр вужудга келтириш учун ғайрат қилишимиз билан баробар, унинг ахлоқий тарбиясига ҳам зўр эътибор беришимиз лозимдир.

* * *

Аҳнаф ибн Қайс исмли олимнинг суҳбатдошларидан бири Аҳнафга:

— Фалон киши ўқиш, ёзишни ўрганмай нодон бўлиб қолди, — деган эди, Аҳнаф унга шундай жавоб берди:

— Нодонлик фақат ўқиш-ёзишни билмасликдангина иборат эмас, олим бўлса ҳам шу олти нуқсонга эга бўлса у нодон ҳисобланади: 1— ҳар кимнинг сўзлаган сўзига текширмай-нетмай ишона бериш; 2— ҳеч фойдаси бўлмаган маъносиз сўзларни сўзлаб юриш; 3 — бир кишига ҳеч сабаб йўқ экан, ғазабланиб беҳуда сўзларни сўзлаш, қўпол муомалада бўлиш; 4—халққа бирорта фойда еткизмасдан фақат ўз шахсий фойдасини кўзлаш; 5 — ҳар кимга ишониб, сирини фош қилиш; 6—дўст ва душманни фарқ қилмаслик. Асл нодон киши— шу олти нуқсонга эга бўлган кишидир.

Байт:

Ҳар кишига қилмагил густоҳлик,
Барчага бўлгил жаҳонда хуш қилиқ.

* * *

Қисса: — Бир ялқов; ишёқмасдан:

— Нега сен ҳар куни ишга тезроқ бормасдан жуда кечикиб борасан?— деб сўрадилар.

Ялқов жавоб берди:

— Мен ҳар куни эрталаб уйқудан уйғонганимда ёстиғим тепасида икки кишининг ўтирганини кўраман улардан бириси —меҳнат, иккинчиси эса ялқовликдир. Меҳнат менга:

— Тезроқ ўрнингдан тур, иш вақти яқинлашди, ялқовланиб ётма, саъе ғайрат қилиб яхши ишласанг, мен сени бахт-саодатга етгизаман, — дейди. Ялқовлик эса:

— Ётавер, роҳатингни бузма, ишга кечикиб борсанг ҳам ҳеч нарса бўлмайди, меҳнатнинг сўзига кирма, — деб айтади. Мен булардан қайси бирининг сўзига амал қилай деб соатларча ўйлаб ётиб, ишга кечиканман.

Ҳисса: — Ақлли киши ялқовликдан узоқ бўлиб, меҳнат қучоғига отилиши, ғайрат-матонат билан ишлаши керак, беҳуда хаёлга берилиб, умрини зоъе қилмаслиги лозим. Меҳнат уни бахт-саодатга эриштиради.

☆ Искандар Зулқарнайн бир донишманддан насиҳат қилишни ўтинди. Донишманд айтди:

— Эй, Искандар, давлатингга мағрур бўлиб такаббурлик кўчасига қадам босма, халққа жабр-зулм қилма, золимларнинг жазосини бер, ҳаммани хурсанд қилишни ўзингга мақсад қилиб ол, нафсингнинг ҳаккалак отиб кетишига йўл қўйма.

Байт:

Ҳирси дунёдан ўзингни пок қил,
Хайр ила бу сўзни сен идрок қил.

Ш. ЗУННУН тайёрлаган.

Қадимги латифалардан

◆ Бир одам ўз итини жуда яхши кўрарди. Бир куни ит ўлиб қолди. У одам жуда ҳам қайғуланиб, итини кўмди. Кечқурун маҳалла аҳлидан бир қанча кишини чақириб, зиёфат қилди. Итини таъриф-тавсиф этди. Чақимчилар қозига бориб:

— Фалон одам итпараст бир одам экан, итига жаноза ўқитиб дафн қилди, кечқурун маҳалла аҳлига обу-ош бериб итининг руҳига дуойи-фотиҳа қилдирди.— дедилар.

Қози хизматчиларидан бирига ҳалиги кишини чақириб келишга буюрди. У киши келгач, қози ғазабланиб:

— Бадбахт, бу нима қилганинг, мусулмончиликка хилоф ишни қилгансан. Бир ҳайвонга жаноза ўқитиб, дуойи-фотиҳа қилдириш гуноҳ эмасми?— деди.

У одам қозининг қулоғига секингина шивирлаб айтди:

— Тақсир, сўзларингиз тўғри, лекин бу итим оддий итлардан эмас, ажойиб хосиятли итлардан эди. Унинг хосиятлари соясида мен кўп давлатга эга бўлдим. Шунинг учун жаноза ўқитиб, дуойи-фотиҳа қилдирдим. Итим ўлар олдида сизнинг уйингиз томонига қараб ғингшир эди. Мен: «Шунча давлатга менинг хосиятим туфайли эришдинг, қози поччани ҳам унутма, уни ҳам рози қилиб хайр-дуосини ол».— деб айтаётган бўлса керак деб ўйладим. Итимнинг васиятига амал қилиб сизга ҳам насиба ажратиб қўйдим. Қачон десангиз, олиб келиб бераман.

Қози у одамнинг сўзини эшитгач, бошини силкитиб қўлини тиззасига уриб айтди:

— Аттанг, мен билмай қолган эканман. Марҳумнинг жанозасига нега мени айтмадинг? Қани, турринглар, ҳаммамиз у зотнинг қабрини зиёрат қилайлик, бошқатдан жаноза ўқиб, дуойи-фотиҳа қилиб келайлик.

* * *

Тарихда ўзининг даҳшатли зулми билан ёд этилган Ҳажжож золим кунлардан бир куни саёҳатга чиқди. Йўлда ҳамроҳларини бошқа ерга жўнатиб, танҳо ўзи атрофни сайр этиб юрганди, бир мўйсафид чол кишига дуч келди. Ҳажжож унга салом бериб айтди:

— Ота, сиз қаерлик бўласиз?

— Мен шу қишлоқда тураман,— деди чол.

— Ундай бўлса, қишлоқдаги амалдорларингиз сизларга қандай муомала қиладилар?

— Улар одамларга жабр-жафо қиладилар, порахўрлик билан машғул бўладилар.

— Ҳажжож ҳақида нима дейсиз?

— Ундан ёмонроқ, золим ҳоким ҳеч бўлмаган. Уни бизга ҳоким қилиб тайинлаганларга минг лаънат.

— Ота, сиз мени танийсизми?

— Йўқ, танимадим.

— Ўша Ҳажжож мен бўламан.

Ҳажжождан чол бу сўзни эшитиб, қўрқиб кетиб:

— Сиз мени танидингизми?— деди.

— Йўқ, танимадим, —деб жавоб берди Ҳажжож.

Чол айтди:

— Мен фалон қабиланинг машҳур девонаси бўламан. Мен ҳар ойда икки марта ақл-ҳушимни йўқотаман. Бугун ўша девоналигим тутган кун.

● Қатралар

ЯХШИДАН ШАРОФАТ, ЁМОНДАН КАСОФАТ

БОЛАРИДЕК БЎЛГИЛ, У КЕЗИБ САҲАР,
ЯХШИГА БОЛ БЕРУР, ЁМОНГА ЗАҲАР.

I

Чаманзорга боласи билан учиб келган Асалари гул тожига қўнди. У боласига гулдан бол олишни ўргатиб дерди:

— Бол йиққан— иқбол топади, болам, гулдан шарбат тўплаш, ота касбимиз. Жамики тирик жонга бол улашамиз, номимиз яхшилик билан аталади. Эсингда тут, дунёнинг лаззати — яхшилик, ёмон одат билан доғ туширма.

Бола асалари найзасини кўрсатиб онасидан сўради:

— Мана бу найзамиз нима учун керак, ойи?

— Бу заҳарли найза бизга фақат ҳимоя учун керак, — деди. Она асалари— кимда ким хайрли ишимизга тўсқинлик қилса, уни чақамиз, лекин ҳудабеҳуда ҳеч кимга озор бермаймиз.

Онасининг гапларидан кўнгли хушнуд бўлган Бола асалари гуллардан шарбат йиғишга киришиб кетди.

II

Эски девор кавагида Сариқари энди учирма бўлаётган боласига насиҳат қилди:

— Ҳозир тор уядан кенг оламга учиб чиқасан. Учишнинг учун қанот, ейишинг учун оғиз бердим. Биз учун табиатда ҳамма нарса тайёр. Улардан ўз улушингни юлиб олишни билсанг бўлди.

Бола сариқари тешикдан борлиққа қараб, нимадандир чўчиди шекилли, онасидан сўради:

— Олам шовқинга тўла экан, ҳар хил баҳайбат жониворлар кўриняпти, улардан қўрқяпман, ойи.

— Қўрқма, болам,— деди Она ари, — учиб чиқишинг билан ким ёнингга яқинлашса, найзангни санчасан.

Бола ари онаси билан очиқ ҳавога чиқиб сайр эта бошлади. Ҳамма жониворлар ўз юмушлари билан овора эди. Буни кўрган Бола ари онасига ўкинч билан қараб деди:

— Ойи, биз ҳам бирор иш қиламизми?

— Тентакмисан, — деди Она ари жаҳл билан, — ахир кўрмаяпсанми, бу дунёда ҳамма нарса тайёр турибди-ку: егин-ичгин, ўйнагин-кулгин, вассалом....

Бола ари топганини юлиб еб, тўғри келганни чақиб юраверди. У бу ёруғ дунёдаги жониворларнинг шошиб-пишиб бажараётган завқли меҳнатларини кўрганда ҳавас қилар, лекин онаси ўргатиб қўйган йўлдан чиқишга иложи йўқ эди.

Тўлқин РАСУЛЕВ.

МАРҲАБО

Тўлди байрам завқи шавқи ерга ҳам, осмонга ҳам,
Тўлди дарёларга ҳам, чўлларга ҳам бўстонга ҳам.
Берди булбулларга ханда, гулга ҳам, боғбонга ҳам,
Меҳрини бахш этди шайдо жонга ҳам, жононга ҳам,
Яшнаб оқ олтин униб чиққан қатор майдонга ҳам.

Яйрашиб байрам қилурмиз, жарчи бўл кўкда қуёш,
Ер юзин халқи ясанган, завқи ортар кекса-ёш,
Коинот яшнаб, замона кийди янги усти-бош,
Қитъамиз айланди дастурхонга, тўлди нону ош,
Дейди даврон: марҳабо мезбонга ҳам, меҳмонга ҳам.

Қаҳқаҳа айлаб Днепр сўзлашур Ому билан,
Оғзини сойлар юмолмай қолди зўр туйғу билан,
Чашмалар раққосалардек ўйнашур кулку билан,
Чўққиларнинг боши кўкда яйраган оҳу билан,
Баҳра етди энг узоқ яйловдаги чўпонга ҳам.

Худди занжи дўстлар байрам юзига бўлди ҳол.
Ранг-баранг гуллар билан гул боғимиз топди камол;
Кўрмаган армонда, кўрганларда шодлик бемисол,
Кўрсатур тинчлик келинчакдек жаҳон ичра жамол,
Баҳри Аҳмар, Нилу Панжоб, Дажлаю, Уммонга ҳам.

Эл бу байрам завқила қоп-қоп семирса арзигай,
Халқимиз шодлик қанотин кўкда керса арзигай,
Балки юлдуз боғидан гулдаста терса арзигай,
Завқ ила ҳаттоки тол ҳам мева берса арзигай,
Балки гавҳарлик насиб бўлгай бу йил маржонга ҳам.

Ким қувонмайдир бу йил эй, тантана тўлган диёр,
Ғайрати минг пиллакору, ғаллакору пахтакор,
Олиму шоир, шифокор, ишчи, ҳамма бахтиёр,
Тенги йўқ яхши сифат-ла келди яйраб бу баҳор,
Май кулиб май тутди мендек камтарин инсонга ҳам.

Арзигай минг марта табрик ёзса дўсти дўстига,
Сингди байрам лаззати бу шеър мағзу пўстига,
Тўхтамай бир лаҳза ҳам илҳом келур уст-устига,
Янгидан юз йил ҳаёт бахш этди кекса Чустийга,
Бу башорат куйга ҳам, қўшиққа ҳам, достонга ҳам.

ЧУСТИЙ.

- **Одоб—инсон ҳусни**
- *Шеърият шайдоларига*
- **Чеҳрангиздан табассум аримасин**
- **Таом лаззати—меҳмон иззати**

Шодиёна айёмимизга куй-рақслар ярашади. Шаҳримиздаги Ҳ. Олимжон номли маданият уйи ҳаваскорлари байрам кунларида куй-қўшиқлар билан дилларга ором берадилар.

✦ ТАБИАТ МЎЪЖИЗАЛАРИ

Кўк, зангори Қуёшлар

Одатда қуёшнинг ранги оч сариқ бўлиб, чиқаётганда ва ботаётганда унинг ранги қизил тусга киради. Табиатнинг ўйинини қарангки, қуёш ранги ўзгариб туради. Одамлар кўк, зангори, ҳатто яшил қуёшни кўришган. 1915 йили Ҳинд океанидаги Тамбора вулканининг отилиши натижасида, қуёш яшил рангда кўринган. 1950 йилнинг сентябрь ойида Германия Демократик Республикаси, Франция, Швейцария ва Дания мамлакатларида қуёш кўк рангда кўринган. Бунга сабаб, Канададаги ўрмонлар ёнгини эди. Демак, ҳаво атмосферасининг таркибига қараб қуёш ўз рангини ўзгартириб тураркан.

Табиатнинг яна бир мўъжизаси шуки, баъзида осмонда бир вақтнинг ўзида бир неча қуёш кўринади. Планетамизнинг шимолий районларида қаҳратон совуқ ойларида бир йўла 3 та қуёш кўринган. Уларнинг биттаси ростакамиси ва 2 таси сохта қуёшдир. Шимол халқлари бу ҳолни «Қулоқли Қуёш» деб аташади. 1868 йилнинг 9 июлида Уралда бир йўла осмонда 8 та қуёш пайдо бўлган.

Осмонда сохта Қуёшларнинг пайдо бўлишига, атмосферадаги муз кристалларининг жойланиши ва қуёш нурининг шу кристаллар орқали ўтиш шароитига боғлиқ.

А. АКБАРОВ.

● Ўсимликлар оламида

ГУЛЛАР МАЛИКАСИ

Атиргул ҳаёт, висол ва гулгунлик рамзи. Гуллар маликаси атиргулни ҳар қанча эъзозласак арзийди. Ўзбекистон диёри ер куррасига ўзининг ранго-ранг гул чамбарини кўз-кўз қилишининг боиси бор. Ҳа, бизнинг атиргулларимиз ўз атири-ифориси билан машҳур Дамашқ атиргулидан юз чандон гўзал ва нашъали.

Атиргул мойи бир қатор дори-дармонлар, хушбўй ҳид ва таъм берибгина қолмай, жароҳатларнинг натижали битишида, енгил ошлов хусусияти ва афсонавий гулқанди билан инсонларга ором бериб келган. Атиргул мойи ҳозирда ҳам энг қиммат ва ноёб ҳисобланади. Атиргулнинг гул коса барглари айниқса шифоли ҳисобланади, шу туфайли ундан мураббо, гулоб ва гулқандлар тайёрланади.

Қадим замонлардан бери Ўрта Осиё халқлари, хусусан ўзбеклар атиргулдан гулқанд тайёрлаб бир қатор хасталикларга даво этишган.

Ҳусн оламида ягона атиргул хосиятларини айтиб тугатиб бўлмайди. Унинг боқийлик қила оладиган хусусиятлари ҳам бор. Яқинда Италиянинг Рамсий аббатлигига тегишли қадимги кўҳна деворлар орасидан атиргул топилди. Атиргул 800 йил бурун ўзилган бўлишига қарамасдан, ҳали ҳам ўзининг рамзи сиймосига путур етказмасдан, аслигича сақланиб турган. Айтишларига қараганда, гўё гул кечагина узилганга ўхшар эмиш.

Маннон НАБИЕВ,
Абдували АЛИМОВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган доришунос.

Фестиваль тараддуди

Осиё, Африка ва Латин Америкаси мамлакатларининг IV халқаро кинофестивали ташкилий комитетининг адресига ана шу анжуманда иштирок этишни истаган мамлакатлардан мактублар келиб турибди. Ҳозиргача 70 дан ортиқ мамлакат ва халқаро ташкилотлардан ана шундай мактублар олинди. Улар орасида Жазоир, Ҳиндистон, Бразилия, Бангладеш, Камерун, Сурия, Туркия, Тунис, Япония каби мамлакатлар бор.

Бу йил Тошкент кинофестивалида Латин Америкасидан келган киночилар ҳам ўз асарларини намойиш этишади. Ҳозиргача Мексика, Эквадор, Куба, Колумбия каби Латин Америкаси мамлакатларидан фестивалда иштирок этиш истаги билдирилган мактублар ҳамда бу фестивалга тақдим этилган фильмлар рўйхати олинди.

19 майдан 29 майгача пойтахтимизнинг йирик кинотеатрларида анжуманга олиб келинган бадиий ҳамда ҳужжатли кинофильмларнинг информацион кўриги бўлиб ўтади. Меҳмонлар эса ўзаро ижодий баҳсларда, самимий учрашувларда, уч қитъа киночиларини ҳаяжонлантириб турган долзарб масалалар устида фикр алмашадилар.

«Тинчлик, бахт, баҳор байрами! Бахтиёр фарзандларимиз чеҳраси гулдек яшнаган».

Ю. Бутусов фотоси.

Бир шингилдан

☆ Ўрмон ёки боғнинг бир гектари бир йилда 18 миллион кубометр ҳавони чанг ва газдан тозалайди.

☆ Сибирь дарёларининг Шимолий Муз океанига олиб келадиган иссиқлиги 3 миллиард тонна ёқилғини ёққанда чиқадиган иссиқликка тенг. Агар шу дарёлар бўлмаса, шимолнинг иқлими ҳозиргидан ҳам совуқ бўлар эди.

☆ Ҳамма мавжудотлар ичида энг карлари пашша, шиллиққурт ва денгиз юлдузидир. Булар умуман эшитмайди.

☆ Дельфинда 96 та тиш бор, лекин овқатни чайнамай, бутунлигича ютади.

☆ Қуёш тутилиши узоғи билан 7 минутдан ортиқ давом этмайди.

☆ Бразилияда ўзидан шоколад ҳиди тарқатадиган капалак бор.

☆ Машинистканинг бармоқлари нормал иш кунида 20 километрга тенг бўлган масофани босади.

АСТАГИНА

(Қувноқжон ота қўшиғи)

Кел ёнимга кампир пари,
Бир-бир юриб, астагина
Юмушларинг қўйгин нари,
Келгин туриб астагина.
Эсингдами эй, маҳлиқо,
Этиб бизни кўп маҳлиё.
Кетганларинг боқмай қиё,
Лабни буриб астагина.
Бир экан-да ахир тақдир,
Қалай энди, қани гапир!
Қўйибмиз-ку ўртоқ кампир,
Юзни уриб, астагина.
Учмас қилиб мана изни,
Ўстирдик кўп ўғил-қизни.
Кел, яшайлик яна юзни,
Даврон суриб астагина.

Тўлан ҚЎЗИБОЕВ.

Оқшом насибаси

ТОК ОШИ

Ўзбек паловларининг шуҳрати кенг ёйилгани ҳаммамизга аён. Республикамизга, унинг пойтахтига келган бирорта меҳмоннинг ўзбек палови ва бошқа миллий таомлари мазасини тотмасдан кетганини эслолмаймиз. Ҳатто Ватанимиз пойтахтидаги республикамиз номи билан аталувчи машҳур «Ўзбекистон» ресторанида ҳам бундай таомларни тановул қилиш истагида бу ерга ташриф буюрганларнинг сон-саноғига етолмаймиз.

Ўзбек паловини йилнинг истаган фаслида тайёрлашингиз мумкинлиги сизга маълум. Лекин, ток ошларини фақат баҳор кезларида есангиз айниқса маза қиласиз. Бутун қиш бўйи киши организми ҳар хил витаминларга «ташна» бўлиб чиқади. Баҳор бошланиши билан турли-туман кўкатлар чиқиб жонга оро киради. Ток барглари ҳам худди шулар жумласидандир.

Хўш, ток оши қандай тайёрланади, бунда кўпроқ нималарга эътибор бериш лозим. Қандай қилганда ток оши кўнгилдагидек тайёрланади.

Одатдагича қиймани тайёрлагач, унинг кўп ёки озлигига қараб гуруч қўшасиз. Озроқ зира сепиб юборсангиз нур устига аъло нур бўлади. Шундан кейин токдан териб олган баргларни яхшилаб ювгач, ҳалиги қиймадан солиб ўрайсиз ва уни ипга тизиб чиқасиз. Сўнг тизилган шода-шода токларни қозонда бироз қайнатиб оласиз.

Ёғни доғлаб, масалликларни меъёрига етказиб қовурганингиздан сўнг қозонга солинган сувга қайнатиб олинган шода токларни соласиз. Шуни эсдан чиқармаслик кераки, ток ошига солинадиган ёғ оддий ошларга солинадиган ёғдан бироз мўлроқ бўлиши керак. Чунки, токлар шу ёғларни ўзига шимиб олади. Қозонга гуруч солиш олдидан шода қилиб тизилган токларни олиб қўясиз. Ошни дамлаётган пайтингизда шода токларни унинг устига қўясиз.

Баъзилар шода токларни оддий сувда қайнатиб олишади-да, ош устига қўйиб дамлашади. Лекин, яхшиси токлар ош масалликлари билан сувда қайнаса унга маза яхши киради.

С. ШЕРОВ.

ПИШИҚ МИНЕРАЛ

Узунқудуқ конидан чиқадиган магнезит керамика буюмлар ва баъзи хил оташбардош материаллар ишлаб чиқаришга ярокли бўлиб чиқди. Кондан чиқувчи таркибида магнезити бўлган жинсларнинг кимёвий-минералогик хусусиятларини, термик хоссаларини текшириб чиққан Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Кимё институтининг олимлари шундай хулосага келдилар. Тажрибанинг турли босқичларида минералнинг пишиш ва кимёвий активлиги, физик хоссаларининг ўзгариши муфассал ўрганиб чиқилди.

Қувноқ сатрлар

САБР АЧЧИҚ, МЕВАСИ ШИРИН.

Бир ёш йигит бадавлат бир кишининг олдига келиб, унинг қизига уйланмоқчи эканлигини айтди. Қизнинг отаси деди:

— Мен сизга шуни очиқ айтишим кераккки, агар қизимга менинг мол-мулким учун уйланмоқчи бўлсангиз, вафотимдан олдин унга бир чақа ҳам тегмайди.

— Жаноб, бунинг ҳеч аҳамияти йўқ. Чунки, мен яна икки-уч йил кутишга тайёрман,— деди йигит.

КОСМОС АСРИДА ЎЗ-ЎЗИНИ ЎЛДИРИШ

Бир йигит дўстига ўзининг севги фожиаси ҳақида сўзлаб, шундай деди:

— ...Ниҳоят севгилим отасининг норозилигидан тоқатим тоқ бўлди. Дунёнинг шодлиги-ю, ғам-ғуссасидан қутулиш мақсадида, мен ва севгилим ўзимизни дарёга ташлаб, ғарқ бўлишга қарор қилдик. Шундай мақсад билан қишнинг совуқ кечаларидан бирида кўприк устига келиб, бир-биримизни бағримизга босиб, видолашдик. Қиз ўзини дарёга ташлади ва мен... ва мен эса, пальтомнинг ёқасини кўтариб қўйдим, чунки ҳаво жуда совуқ эди!

Дарий тилидан
М. МЎМИНОВА таржимаси.

◆ ҚИЗИҚ ГАПЛАР

ОСМОН... БЕРКИТИБ ҚЎЙИЛДИ.

Швейцария ҳукумати ғалати фармон эълон қилди. У мамлакат марказий районларидаги тўртта шаҳар устидан самолётларнинг икки ярим минг километрдан паст бўлган баландликда учишини вақтинча тақиқлаб қўйди. Нега дейсизми? Ҳамма гап шундаки, яқинда ана шу шаҳарларда маъмурларнинг маҳаллий органлари мажлислари бошланади. Анъанага кўра бу мажлислар очиқ осмонда ўтказилади, паст учадиган самолётлардан келадиган шовқин-суронлар уларнинг ишига ҳалал бериши мумкин.

БОҒЛАРДА БАҲОР

(ФОТОРЕПОРТАЖ).

АНА ойижон, «Оймома» боғига ҳам етиб келдик, тушамизми?

— Ҳа, албатта томоша қиламиз, қизалоғим. Қани, Дилфуза, укангнинг қўлидан ушлаб олчи?

Она ва бола ўртасидаги бундай ширинсуханлик бизни қизиқтириб қолди. Улар автобусдан тушиб боғ томонга йўл олишди. Шунда кичкинтой болалар қўлидаги ранг-баранг шарларни кўрди-ю дам ойисига, дам опасига боқиб, менга ҳам олиб беринг, дегандек қараб қўйди. Бир пасда унинг қўллари кўк, қизил, сариқ шарлар билан тўлиб кетди. Биз ҳам улар кетидан беихтиёр эргашиб, боғга кирдик.

«Тельман» номли маданият ва истироҳат боғи баҳор фаслида янада кўркамлашиб кетади. Айниқса, бугунги байрам кунида бу ерга ташриф буюрувчиларнинг кети узилмайди. Чехословакиялик дўстларимизнинг бир неча йилдан бери ҳамшаҳарларимизга хизмат кўрсатаётган «Оймома» боғи фақат кичкинтойларнигина эмас, балки катталарни ҳам жуда қизиқтириб қолди. Республикамизда ягона бўлган бундай аттракцион ўйинлар ниҳоятда ранг-баранг. Бу мавсумда янги аттракционлардан яна учтаси фойдаланишга топширилди.

Она ва болалар кўм-кўк, ранг-баранг гуллар ёқалаб ўтиб, ўриндиқлардан бирига ўтиришди. Қизча нимагадир алаҳсиб, қўлидаги шарни бехосдан чиқариб юборди. Шунда ҳар хил рангдаги шарлар кўкка интилиб, кичкинтойлар қаҳ-қаҳаси, кулгиси олқишида осмонга парвоз қилди.

— Вой учиб кетди, — деб қўйди жажжи Дилфуза чапак чалиб.

Боғнинг қаерига қараманг озода. Тартибли экилган ҳар хил турдаги гуллар кишига завқ бағишлайди. Боғ маъмурияти дам олувчиларни деб бу йилги мавсумга жуда олдиндан тайёргарлик кўрди. Боғ биринчи дам олувчиларни 12 апрель — Космонавтлар кунида қабул қилганди.

Она-болалар «Оймома» боғига ўтишиб, у ердаги барча аттракционларда бирма-бир мазза қилиб учишди. Дилфузага машинада сайр қилиш ва оққушга ўтириб олиб айланиш жуда ёқиб қолди шекилли, ҳадеб «тағин, яна учаман, майлими ойижон» деган сўзларини қўймасди. Бугун боғда ана шундай Дилфузалар каби жажжи кичкинтойлардан тортиб, катталаргача улар учун яратилган барча ўйинлардан баҳраманд бўлишиб, ҳордиқ чиқаришарди. Ҳа, боғнинг ажойиб манзаралари байрам куни ниҳоятда ўзгача бўлди. Шу куни бу ерда 30 мингга яқин ҳамшаҳарларимиз дам олишди.

— Энди-чи, қизалоғим, бошқа боққа бориб қайиқларда мазза қилиб сайр қиламиз. Бўптими?

Кичкинтойлар онасининг тўсатдан айтган бу сўзидан қувонишиб, чапак ҳам чалиб юборишди.

Бўш такси машиналаридан бирига ўтириб улар билан биргаликда биз ҳам Ленин комсомоли номли Марказий маданият ва истироҳат боғига бордик. Йўлда Дилфуза боғчада ўрганган янги шеърларини бизларга ҳам айтиб берди.

Мана, шаҳримиздаги энг катта маданият ва истироҳат боғларидан биридамиз. Карнай-сурнайлар олқишида боғ бугунги байрам кунида дам олувчилар билан янада тўлиб кетган. Болалар майдонида 300 дан ортиқ кичкинтой 10 га яқин ўзи айланадиган чархпалакларда мазза қилиб ҳузур қилишмоқда. От ўйин, арғимчоқ, чархпалак каби ўйиндан ортиқ аттракционлар ҳамшаҳарларимиз хизматида бўлмоқда.

— Ойижон, ҳув анави нима? — деб сўраб қолди қизча кўлнинг ўртасидаги бир нечта қайиқларни кўрсатиб.

— Бу сенга ваъда қилинган қайиқ. Ҳов анави ердан ўтирамиз. Дилфуза хурсанд бўлганидан опасининг қўлидан ушлаб ўша томонга югуриб кетди.

— Яхши ўйлашибди, — деб қўйди ҳамроҳим қайиқларга ишора қилиб. — Олдинлари теплоходгами, моторли қайиққами ўтириш учун боғнинг ярмигача юриб боришга тўғри келарди. Энди эса шундоқ боғга кирдингми, қайиқларга ўтириб гўзал боғ манзарасини кўл орқали томоша қилиш мумкин экан.

Қизча қайиқда сайр қилар экан, онасини «анави нима, анавичи» каби саволлар билан ёғдириб ташлади. Она ҳам ўз навбатида қизининг саволларига эринмасдан, бирма-бир жавоб қайтарарди.

— Анави чархпалакка бир йўла 80 киши ўтириши мумкин. Ундан боғ манзараларини юқоридан туриб томоша қилса бўлади. Унинг пастида эса кураш майдони бор. Бугун бу ердачи наманганлик дорбозлар иштирокида катта дор ўйинлари кўрсатилар экан.

— Биз ҳам борамизми?

— Албатта борамиз.

Шундан сўнг ўқувчилар бошқарадиган 3 километр масофадаги йўлни босадиган 300 йўловчига мўлжалланган поездга ўтириб, боғнинг қуруқликдаги майдонини сайр қилдик. Поездимиз «Яшил театр» ёнидан ўтиб бораркан, у ердаги катта афишага кўзимиз тушди. Бугун бу ерда филармония артистлари катта концерт қўйиб беришар экан. Бундан ташқари Октябрь район маданият бўлимининг «Баёт» ансамбли ва республика қўғирчоқ театри дам олувчилар ихтиёрида бўларкан.

Бундан ташқари боғ сайрида иштирок этаётганлар ихтиёрида янги очилган юз ўринли ошхона, 2 та кафе, ресторан, чойхона, тўртта мороженое, ўндан ортиқ сув сотадиган ховалар хизматда бўлади.

Бугун байрам. Мамлакатимизнинг барча ерларидаги каби республикамиз пойтахти — гўзал Тошкентда ҳам бу улуғ айём ниҳоятда шодиёналик билан кутиб олинди. Шаҳримиздаги ўнга яқин маданият ва истироҳат боғлари дам олувчиларни энг севимли оромгоҳларидан бири бўлди. Азиз ҳамшаҳарларимиз баҳор байрамини ҳамма ерда ана шундай шоду-хуррамлик билан тантанавор кутиб олдилар.

Р. НУРИЛЛАЕВ.

СУРАТЛАРДА: «Оймома» боғидаги чехословакиялик дўстларимизнинг аттракционларида ва Ленин комсомоли номли Марказий маданият ва истироҳат боғи кўлида сайр.

КОНКУРС ЛАУРЕАТЛАРИ

С. М. Киров номли маданият ва истироҳат боғида Фрунзе районидаги бадиий ҳаваскорлик тўгаракалари коллективларининг якунловчи конкурс-концерти бўлди.

Конкурсда Фрунзе номли ҳамда 2-маданият уйлари ижодий ҳаваскорлари, «Таштекстильмаш» заводининг ҳаваскорлик коллективи, уруш ва меҳнат ветеранлари хори каби 14 дан ортиқ коллектив қатнашиб, ўз санъатларини намойиш этди.

Якунловчи конкурс-концертида яккахон қўшиқчи, раққоса ва коллектив хорлар ғолибларининг лауреатлари аниқланди.

Е. Кулишова бошлиқ Фрунзе номли маданият уйи, А. Холмирзаев раҳбарлигидаги 2-маданият уйи бадиий ҳаваскорлик тўгараклари, З. Фадиева бошчилигидаги уруш ва меҳнат ветеранларининг хор группаси фестиваль ташкилий комитетининг 1, 2, 3-даражали дипломлари ва Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланди.

БАЙРАМГА ҚЎШИҚ ЯРАШАДИ

Чилонзор районининг Глиэр номли маданият уйи, ҳаваскорлари байрамга атаб катта программада концерт тайёрладилар. Улар В. И. Ленин номидаги майдонда бўлиб ўтган байрам сайлида ўз маҳоратларини намойиш этдилар. Бу концертда маданият уйининг рақс ансамбли, бадиий ўқиш усталари, ашула ва чолғу асбоблари ансамбли иштирок этди.

Маданият уйининг драма тўгараги аъзолари «Главташкентстрой»нинг 22-ётоқхонаси қурувчиларини таклиф этишганди. Қурувчиларга Н. Винниковнинг «Акациялар гуллаганда» асари асосида тайёрланган спектакль қўйиб берилди.

Байрамга районнинг У. Юсупов номли ва бошқа маданият муассасалари ҳам қизғин тараддуд кўрдилар.

ЭКРАН-ЛЕКТОР МИНБАРИ

«Тошкенткабель» заводининг маданият саройида «Партия съезди ғоялари — оммага» деб аталган кинолекторий ишлай бошлади. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўрток Л. И. Брежнев партия XXV съездида КПСС Марказий Комитети номидан қилган Ҳисобот докладининг бўлимлари бўйича тематик кино кечалари ўтказилмоқда. Лекторийнинг биринчи машғулоти «Жаҳондаги аҳвол ва КПССнинг халқаро фаолияти» мавзуига бағишланди. Лекциядан кейин «Владивостокдаги учрашув» ва «СССР — Франция: Рамбуйедаги учрашув» деган ҳужжатли фильмлар кўрсатилди.

Олтита цехда ва завод бошқармасида лекторийнинг филиаллари очилди. Бу ерда тушлик танаффус пайтида КПСС XXV съезди материалларига бағишланган лекциялар ўқилади, заводнинг кўчма киноси эса махсус танланган программа асосида фильмларни намойиш қилади.

АСАЛ КЎП БЎЛАДИГАН ЙИЛ

Қурама ва Пискент тизма тоғларининг этакларида асалари «шаҳарчаси» вужудга келди. Бу ерга Тошкентдаги асалчилик совхозидан асалари қутилари олиб келинди. Асалари қутилари қўйиладиган жойларни бундан бир кун илгари мутахассислар келиб кўриб, унинг қалинлигини аниқлаб, қутилар ўрнатиладиган жойларни белгилаб беришди.

— Бу йил асалари боқувчилар учун қулай бўлади, — дейишди Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги асалчилик бошқармасида ЎзТАГ мухбирига. — Тоғларда ва тоғ этакларида, даштларда, дарёларнинг соҳилларида асалари хуш кўрадиган ўтлар қалин ўсмоқда. Келес массивида оққурай авжга кириб қолди, асалари оққурайдан мўл-кўл нектар тўплайди.

Ўзбекистондаги хўжаликларнинг юз минг қутидан зиёдроқ асаларини «қишлик хона»ларидан, кўклам, ёз фаслида боқиладиган жойларга кўчириб келтирилди. Министрликка қарашли бешта ихтисослаштирилган совхоз ходимлари бу йил ўтган йилдагидан 25 тонна кўп, яъни 172 тонна асал йиғиштириб олишни мўлжаллаб турибдилар.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/V да **Кўрмайин босдим тиконни,** 2/V да **Қор малинаси,** (12). **Уйланиш.** (кечқурун).

КИНО

1 МАЙДА

Мистер Мак-Кинлининг қочиши — САНЪАТ САРОЙИ (18.30, 20.45), «ЧАЙКА» (18, 20.45). «ВОСТОК» (18.30, 21.30), «НУКУС» (17, 19, 21.). «МОСКВА» (18.30, 21).

Ҳисоблаб чиқарилган бахт — «ҚОЗОҒИСТОН» (19), «ЎЗБЕКИСТОН» (18.20, 21.30). «ДРУЖБА» (17, 19, 21). «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (17.30, 19, 21).

Бўрон — «ҚОЗОҒИСТОН» (17, 21). «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (18, 20, 21.30).

Қора карвон — ҲАМЗА номли (18.30, 21). Ғ. ҒУЛОМ номли (19, 20.30).

Ўн бир умид — С. РАҲИМОВ номли (18, 20, 21.30), «ЯНГИОБОД» (17, 19, 21).

2 МАЙДА

Мистер Мак-Кинлининг қочиши — САНЪАТ САРОЙИ (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45), «ЧАЙКА» (12, 15, 18, 20.45), «ВОСТОК» (12, 15, 16, 18.30, 21.30), «НУКУС» (11, 13, 15, 17, 19, 21.). «МОСКВА» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.).

Ҳисоблаб чиқарилган бахт — «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 15, 19), «ЎЗБЕКИСТОН» (10, 12, 14, 16, 18.20, 21.30), «ДРУЖБА» (11, 13, 15, 17, 19, 21), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (11.30, 13, 14.30, 16, 17.30, 19, 21).

Бўрон — «ҚОЗОҒИСТОН» (13, 17, 21), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ (12, 14, 16, 18, 20, 21.30).

Қора карвон — «НАВОИЙ номли (10.20, 12, 13.40, 15.20). ҲАМЗА номли (11, 13, 15, 17, 18.30, 21), Ғ. ҒУЛОМ номли (11, 13, 15, 19, 20.30).

Ўн бир умид — С. РАҲИМОВ номли (12, 14, 16, 18, 20, 21.30), «ЯНГИОБОД» (11, 13, 15, 17, 19, 21).

МАРКАЗИЙ „ПАХТАКОР" СТАДИОНИДА

СССР БИРИНЧИЛИГИ УЧУН

ФУТБОЛ

2 МАЙ КЕЧ СОАТ 8 ДА
«АСК» (Ростов) — «ПАХТАКОР» (Тошкент).
КОМАНДАЛАРИ ЎРТАСИДА
БИЛЕТЛАР СОТИЛМОҚДА.

ЛЕНИН КОМСОМОЛИ НОМЛИ МАРКАЗИЙ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

1 ВА 2 МАЙ КУНДУЗ СОАТ 3 ВА КЕЧ 7 ДА

М. ҚОРИЕҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ АРТИСТЛАРИНИНГ

КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТЛАРИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: ВИЛОЯТ ОҚИЛОВА, ДИЛАФРЎЗ ЖАББОРОВА, ШАРИФ СУЛТОНОВ;

Солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Шерали ЖЎРАЕВ, Хожиакбар ҲАМИДОВ, Моҳичеҳра НУРМУҲАМЕДОВА;

Ёш ижрочилар: Ҳабасхон ИСКАНДАРОВА, Назира ШЕРАЛИЕВА, Гулраъно ХУДОЙҚУЛОВА.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.

Программани Ўткир Сиддиқов олиб боради.

Билетлар Свердлов концерт зали ва боғ кассаларида кундуз соат 2 дан сотилмоқда.

КЎҲНА ШАҲАРЛАР БЎЙЛАБ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида бир беш йилликда икки беш йиллик планни бажариш ташаббусига қўшилган илғорлар сони кундан-кунга ортиб бормоқда. Цехлар ўртасидаги ўзаро социалистик мусобақа планларнинг ҳамиша ортиғи билан бажарилишида катта роль ўйнамоқда. Корхона касаба союз комитети эса мусобақа илғорларини ҳар томонлама рағбатлантиришга эътибор бермоқда. Биринчи кварталда республикамиздаги дам олиш уйларида босмахонанинг 35 ишчиси ҳордиқ чиқариб қайтди. Бундан ташқари мамлакатимизнинг энг сўлим ерларига жойлашган санаторийларда 18 илғор дам олди, 33 киши туристик путёвка билан чет элларда сайр қилишиб, кўпгина социалистик мамлакатларнинг шаҳарларида бўлишди.

Корхона маъмурияти 1 ва 2 май кунлари нашриётнинг 33 пешқадам ишчисини қадимий шаҳарларга юборишга қарор қилди. Булар ичида В. Задорожная, Т. Федорова, Л. Буроблева, В. Шабанов, Т. Абдурасулов каби илғорлар бор. Улар Самарқанд ва Бухоро шаҳарларида бўлишиб, бу ернинг тарихий ёдгорликлари билан яқиндан танишади.

Меҳнат отпускаси мавсуми ҳам бошланди. Фидокорона меҳнатдан сўнг, мириқиб дам олиб, сиҳат-саломатликни мустаҳкамлаганга нима етсин. Тошкент шаҳри ишчи-хизматчилари ва пойтахт области меҳнаткашларининг бу йилгидам олиши қандай ташкил этилади? Улар қаерларда дам олиб, туристик сафарларда бўлишади? Шу мақсадлар учун қанча йўлланма ажратилган? Мухбиримизнинг ана шу саволларига касаба союзлари Тошкент область Советининг раиси А. В. БРАИЛОВ қуйидагича жавоб берди.

Яхши дам — меҳнатга ҳамдам

Яйраб хордиқ чиқарамиз

— Совет кишилари меҳнат отпускаларини кўнгилли ташкил этиш, уларнинг сиҳат-саломатлигини сақлаш, соғломлаштириш вазифаси давлат аҳамиятидаги ишдир. КПСС XXV съездининг ана шу соҳада белгилаб берган кўрсатмаларини ўзининг жанговар иш программаси деб билган касаба союзлари область Совети ишчи-хизматчилар, қишлоқ меҳнаткашларининг бу йилги дам олишларини уюштириш юзасидан зарур тадбирларни белгилади.

Бу уларни санаторий-курортларда даволаш, дам олиш уйлари ва пансионатларда ҳордиқ чиқартириш, туристик базалар ва хилма-хил маршрутлар бўйлаб қилинган сафарларда чиниқтириш йўллари билан амалга оширилади.

Корхона ва муассасаларга қарашли 6400 ўринли 65 та дам олиш базалари отпуска даврида ҳордиқ чиқарувчилар ихтиёрида бўлади. Уларда икки ва ўн икки кунлик йўлланмалар билан ўттиз беш мингга яқин меҳнаткаш яйраб дам олади. Бундан ташқари, пойтахтимиз олий ўқув юртларининг хушманзара ерларда жойлашган 12 та соғломлаштириш лагерларида эса уч мингга яқин студент дам олиб, спорт маҳоратларини оширади.

Шифо топишни истаган ишчи-хизматчилар учун бу йил марказий, республика ва маҳаллий аҳамиятидаги санаторий ва курортларга бориш учун 14616 та йўлланма ажратилди. 25160 киши эса мамлакатимизнинг турли жойларидаги дам олиш уйлари, пансионатларда ҳордиқ чиқариб қайтишади.

Москва-Астрахань-Москва, Москва — Ростов — Москва, Одесса — Батуми — Одесса маршрутлари бўйлаб теплоходларда бўладиган сафарлар ҳам ўз ишқибозларини кутяпти. 5, 21, 119-маршрутлар бўйича Эстония-Латвия, Қрим, Селигер кўлига уюштириладиган сафарлардан катта таассурот қолиши, шубҳасиз. Ана шу маршрут сафарлари учун 5489 та йўлланма ажратганмиз.

1700 киши эса чет мамлакатлар бўйлаб туристик сафарда бўладилар. Уларни Ўрта Ер денгизи бўйидаги ва Европа мамлакатлари, шунингдек, Ҳиндистон, Шри Ланка, Куба каби ажойиб давлатларнинг диққатга сазовор жойлари кутяпти.

Хуллас, биз меҳнаткашларнинг ўз отпускаларини кўнгилли ўтказишлари учун керак бўлган барча тадбирларни кўриб қўйганмиз.

АЛОҚА КЕНГАЙМОҚДА

Ўзбекистон пахта тозалаш саноатининг ходимлари ташқи савдо алоқаларини кўрсатадиган ўз хариталарига тағин бир белги қўйдилар. Япония фирмалари республика пахта тозалаш саноати билан алоқа боғлаган 32-мамлакатдир. Бу мамлакатга Фарғона водийсидаги пахта заводларида тайёрланган уруғлик чигитнинг дастлабки туркуми жўнатилди.

Ўзбекистон пахта тозалаш саноатининг ишчилари бу йил Японияга 20 минг тонна юқори сифатли хом ашё жўнатадилар.

Спорт—ҳамроҳимиз

Зарядкага сафланинг! Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасининг ходимлари ана шу команда остида ҳар куни ишлаб чиқариш гимнастикасини бошлайдилар. Машғулотларга икки штатли ва 34 нафар жамоатчи инструктор бошчилик қилади. Корхонанинг бош инженери С. Мурунов раҳбарлик қилаётган ишлаб чиқариш гимнастикаси бўйича методик совет машқлар комплексини мунтазам равишда алмаштириб туриш, машғулотлар графигининг бажарилиши тўғрисида ғамхўрлик қилади. Машқлар комплекслари кўп тиражли газета, фабрика радиоси орқали тушунтириб турилади.

Физкультура зарядкаси республика енгил саноатининг кўпгина корхоналарида ўтказилмоқда. Ҳар куни бу корхоналарда салқам 80 минг ишчи зарядка билан шуғулланади.

«Ёшлик» спорт аренаси қошидаги спорт майдончаси шу байрам кунлари ўз маҳоратини оширaётган кўпгина ёшлар ва ўқувчилар билан гавжум бўлади.

СУРАТДА: ёш спортчилар машқ устида.

М. Нуриддинов фотолари.

МАЙ ҲАВОСИ ҚАНДАЙ БЎЛАДИ?

Баҳорнинг сўнгги ойида ёғингарчилик одатдаги нормадан ортмайдими?

Май ойида об-ҳаво асосан очиқ бўлади. Биринчи ўн кунликда баъзи кунлари момақалдироқ бўлиб, ёмғир ёғади. Учинчи ва бешинчи беш кунликлар давомида ҳаво булутланиб ёмғир кўпроқ ёғади.

Биринчи ўн кунликда ҳарорат кечалари 11—16 даража, кундузлари эса 24—29 даража иссиқ бўлади. Иккинчи ва бешинчи беш кунликда ҳарорат бироз пасаяди, кечалари 5—10, кундуз кунлари 17—22 даражагача иссиқ бўлади. Баъзи кунлари ҳаво исиб, кечалари ҳарорат 20—25, кундузи эса 30—35 даражага кўтарилади.

Май ойи давомида секундига 5—10 метр тезликда беқарор шамол эсади. Ойнинг охирига келиб, шамолнинг тезлиги ортиб, баъзан чанг-тўзон кўтарилади.

Л. АБРУКИНА,
синоптик.

Редактор С. М. ҚАРОМАТОВ.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

1 МАЙ — ШАНБА

МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.00 Кўрсатувлар программаси. **Ўзбек тилида:** 18.05 «Яшнаб-яшнаб май келди!». 18.45 Телевизион миниатюралар театри. «Хушвақт бўлинг». 19.40 «Қутлаймиз сизни гўзал май билан». Байрам музикали программаси. 21.10 «Ахборот» информацион программаси. Меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни 1 майнинг байрам қилиниши тўғрисида репортаж. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Голубой огонёк». 24.00 Меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни 1 майнинг байрам қилиниши тўғрисида репортаж. 01.00 «13 стул». Телевизион миниатюралар театри. 02.00 Кўрсатувлар программаси.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.00 «Ҳайвонот оламида». 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Эртанги кун жадвали». Телевизион бадиий фильм премьераси. 20.40 Совет қўшиқларидан концерт. 21.00 «Беш йиллик қаҳрамонлари». Телевизион ҳужжатли фильмлар туркумидан премьера. «Қурилиш бошлиғи». **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Қароқчи чоллар». Бадиий фильм. (ўзб.). 23.30 Кўрсатувлар программаси.

Учинчи программа. Душанба кўрсатади. 18.00 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 18.05 Фильм-концерт. 18.20 Телевизион бадиий фильм. **Тожик тилида:** 19.35 Бутуниттифоқ бадиий ҳаваскорлик фестивали давом этмоқда. 20.35 Телефильм. 21.35 «Тожикистон байрам арафасида». 22.00 Душанба кўрсатувларининг охири.

2 МАЙ — ЯКШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 10.00 Янгиликлар. 10.10 «Зарядкага сафланинг!». 10.30 «Будильник». 11.00 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 12.00 Болалар учун фильм. «Мишка-артист». Телевизион бадиий фильм премьераси. («Ўзбекфильм»). 13.05 «Музикали киоск». 13.30 «Қишлоқ янгиликлари». 14.30 «Алангали йиллар қўшиқлари». Мультфильм-концерт. 14.50 «Москвичка». Телевизион клуб. 16.00 «Верия кварталининг оҳанглари». Бадиий фильм. **Тошкент кўрсатади.** 17.35 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 17.40 Болалар учун мультфильм. 18.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — АСК (Ростов-Дон). «Пахтакор» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. 2-тайм. 18.50 «Оламга саёҳат». (ўзб.). 19.45 «Ахборот» информацион программаси. **Москва кўрсатади.** 20.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Спартак» — Локомотив». В. И. Ленин номли Марказий стадиондан олиб кўрсатилади. 2-тайм. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 20.45 «Ахборот» информацион программаси. 21.05 «Май гулдастаси». Концерт. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади.** 22.30 Телевизион театр. А. Франс. «Соқов хотин». Телевизион спектакль премьераси (ўзб.). 23.50 Кўрсатувлар программаси.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 10.05 Кўрсатувлар программаси. 10.10 Янгиликлар. Болалар учун «Камалак» программаси 10.20 «До-ре-ми-фа-соль». (ўзб.). 11.00 «Биз шодон ва қувноқ яшаймиз» (рус.). **Ўзбек тилида:** 11.35 Телевизион миниатюралар театри. «Хушвақт бўлинг». 12.30 «Байрам мушоираси». 13.00 «Салор узра Нилуфарлар гуллайди». «Ўзбектелефильм» студиясининг телевизион фильми (рус.). 13.20 «Уч плюс икки». Бадиий фильм. **Москва кўрсатади.** 17.35 «Бирдамлик». 18.05 «Цирк майдонида». 19.00 Янгиликлар. 19.15 Мультфильм. 19.30 РСФСРда хизмат кўрсатган артист Э. Пьеха куйлайди. **Тошкент кўрсатади.** 20.00 «Кузги новелла». «Ўзбектелефильм» студиясининг телевизион бадиий фильми (рус.). **Москва кўрсатади.** 20.45 «Совет Иттифоқи чет аллик меҳмонлар нигоҳи билан». 21.00 «Киносаёҳатчилар клуби». **Тошкент кўрсатади.** 22.00 Ҳужжатли фильмлар экрани (ўзб.). **Москва кўрсатади.** 22.30 «Дўстларимиз тароналари». 00.10 Янгиликлар.

Учинчи программа. Фрунзе кўрсатади. 16.00 Кўрсатувлар программаси. 16.05 Экран — болаларга. **Рус тилида:** 16.25 Цирк программаси. 18.15 Реклама ва эълонлар. **Қирғиз тилида:** 18.25 Экран — болаларга. 18.45 Бадиий фильм. 20.05 «Киносаёҳатчилар клуби». 21.05 Эстрада концерти. 21.45 «Биллур қадаҳ». «Қирғизтелефильм» студиясининг телевизион фильми. 21.55 Фрунзе кўрсатувларининг охири.

Тошкент оқшоми 4 бет.
1 МАЙ, 1976 й.
«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, 26-УЙ.
Р—02371.
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26.
ИНДЕКС 64570.
Нашр В—3079.
ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор — 33.02.49 дан 33.02.58 гача. Эълонлар бўлими — 33.81.42.